

SPRAVODAJCA

ŽILINSKEJ UNIVERZITY V ŽILINE

1/2026

JANUÁR – FEBRUÁR 2026

ROČ. XLIV

Z OBSAHU

6 Diskusia, zodpovednosť, spoločné napredovanie

Rozhovor s novým predsedom Akademického senátu UNIZA – prof. Ing. Ladislavom Janoušekom, PhD. Hovorili sme o výzvach akademickej samosprávy, pripravovaných zmenách vo vysokoškolskom prostredí aj o ľudskom rozmere tejto funkcie. Jeho silný odkaz požíva vnášať ľudský rozmer do kancelárií i pracovných štruktúr.

10 Som silný vtedy, keď mám vedeckú autoritu

Prof. Ing. Ján Benčat, CSc., patrí k výrazným osobnostiam slovenského stavebného inžinierstva a seizmického inžinierstva. Kriticky vníma nekritické spoliehanie sa na umelú inteligenciu a upozorňuje na potrebu hlbokých vedomostí a osobnej zodpovednosti učiteľov aj študentov. Jeho odkaz je jasný: tvorivosť a pokrok vznikajú z poctivej práce, odvahy riešiť náročné problémy a zo silných jednotlivcov, ktorí tvoria silný kolektív.

14 27. reprezentačný ples UNIZA

16 Čo so stresom

Život je plný náročných situácií – sme atakovaní tlakom na dokonalý výkon, dodržiavaním termínov. Tieto faktory môžu viesť k stresu, vyčerpaniu, či k syndrómu vyhorenia. Ako tomu predísť a zachovať si life-work-balance? Tému stres a čo s ním, konzultujeme s Mgr. Valériou Moricovou, PhD.

25 Zimná univerziáda 2026

Vydáva:

Žilinská univerzita v Žiline

Redakcia:

výkonná redaktorka:

Mgr. Eva Vlčková,

foto: Mgr. Andrej Kurečka,

grafika: Mgr. Andrej Kurečka,

predseda redakčnej rady:

prof. Ing. Jozef Ristvej, PhD., prorektor UNIZA.

Členovia redakčnej rady:

FPEDAS: doc. Ing. Jarmila Sosedová, PhD.,

SjF: prof. Ing. Eva Tillová, PhD.,

FEIT: doc. PaedDr. Peter Hockicko, PhD.,

SvF: doc. Ing. Petra Bujňáková, PhD.

FBI: Mgr. Valéria Moricová, PhD.,

FRI: prof. Mgr. Jakub Soviar, PhD.,

ÚTV: PaedDr. Ľudmila Malachová,

ÚCV: Ing. Martina Kardošová,

ÚMKD: doc. PhDr. Slavka Pitoňáková, PhD.,

Rektorát: Ing. Martina Slavíková

Foto na obálke:

Kristína Schmiesterová: 27. **reprezentatívny ples UNIZA**

Príspevky posielajte na:

e-mail: spravodajca@uniza.sk

Uzávierka nasledujúceho čísla je

2. apríla 2026

Vychádza ako dvojmesačník (okrem
prázdnin). **Nepredajné!**

Vyšlo: Február 2026

Tlač:

EDIS-vydavateľstvo UNIZA

Registrácia MK SR EV 4394/11

ISSN 1339-4134

**Redakcia si vyhradzuje právo
na úpravu rukopisov.**

Adresa vydavateľa: Univerzitná 8215/1,
010 26 Žilina, IČO: 00397563

ČÍTAJTE AJ ONLINE

EDITORIÁL

Anna Križanová,
prorektorka

Vážené kolegyně, kolegovia,
študentky a študenti.

Asi sa všetci zhodneme na tom, že vzdelávanie na vysokých školách nemôže byť len o štúdiu v tom tradičnom ponímaní (prednášky, cvičenia, semináre, učebnice...), ale prípravu na uplatnenie v práci a vôbec v živote musíme vnímať v ďaleko širšom kontexte.

Našou úlohou je maximálne podporovať celý proces adaptácie na „skutočný“ život a vytvárať také podmienky pre mladých ľudí, aby boli pripravení aj na zdoľovanie rôznych prekážok, či neúspechov, ktoré ich v živote, i tu, na škole, postretnú.

Naša univerzita nie je v tejto oblasti nováčikom. Je samozrejmé, že poskytujeme podporu obligatórnu – priamou formou, ako sociálne štipendiá, motivačné štipendiá, štipendiá z vlastných zdrojov fakúlt, tehotenské štipendiá, talentové štipendiá z prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ, nepriamou formou – finančné príspevky na stravovanie, ubytovanie, kultúru, šport, ale v posledných minimálne desiatich rokoch sa intenzívne venujeme taktiež zabezpečovaniu poradenstva a podpory v štúdiu a v budúcej kariére pre našich študentov.

Podpore študentov na úrovni univerzity sa venujú odborníci v rámci Poradenského a kariérneho centra UNIZA (PKC

UNIZA) a oddelenia pre vzdelávanie. Poradenstvo je zabezpečené kvalifikovaným personálom zameraným na sociálne poradenstvo, kariérne poradenstvo a psychologickú podporu. Okrem dostatočného rozsahu stránkových hodín sa môže študent dohodnúť s podporným personálom na konkrétnom termíne osobného stretnutia cez rezervčný formulár, email alebo telefonicky. Okrem individuálnej formy práce so študentmi sa ročne uskutoční v rámci PKC UNIZA viac než 20 workshopov, informačných stretnutí a prednášok zameraných na kariérnu a psychologickú podporu.

V poslednom období výrazne vzrástol dopyt študentov univerzity po psychologickú podporu. Privítali sme preto, že MŠVVaM SR vypísalo v minulom roku výzvu na projekty zamerané na podporu poradenstva a zlepšovanie duševného zdravia študentov vysokých škôl. Naša univerzita získala finančné prostriedky na trojročný projekt, ktorý umožňuje zvýšenie kapacity a zefektívnenia poradenskej činnosti i zameranie na nové formy podpory študentov.

Na základe analýzy a dobrej praxe zvýšime vďaka projektu dostupnosť služieb pre študentov cestou navýšenia personálnej kapacity, zameriame sa na intenzívnu podporu skupinových vzdelávacích aktivít a na informačné a propagačné aktivity poradenského centra. Aktivity budú špecializované pre konkrétne kohorty študentov – študenti nastupujúci do prvého ročníka, študenti v záťažových obdobiach štúdia, zahraniční študenti, študenti so špecifickými potrebami a pod.

V rámci projektu pomôžeme študentom taktiež v adaptácii na vysokoškolské prostredie aj prostredníctvom fungujúceho rovesníckeho Buddy systému. Cieľom je zabezpečiť dostatočný počet dobrovoľníkov, ich odborné vyškolenie a tiež zabezpečenie intervízie zameranej na podporu vyškolených buddies v akademickom smere aj v smere duševnej pohody. Buddy systém nie je len o poskytovaní akademickej pomoci, ale aj o vytváraní vzťahov a podpore študentom.

Pokračovanie na strane 5 >>

STRATEGICKÁ INVESTÍCIA DO VESMÍRNEHO BIZNISU

Dňa 4. decembra 2025 bolo na pôde Technickej univerzity v Košiciach slávnostne otvorené ESA Business Incubation Centre Slovakia (ESA BIC Slovakia), ktoré vzniklo pri príležitosti 50. výročia Európskej vesmírnej agentúry. Cieľom centra je podpora vzniku 25 inovatívnych startupov pôsobiacich vo vesmírnom sektore a vytváranie pracovných miest s vysokou pridanou hodnotou. Implementáciu projektu zabezpečuje Východoslovenský vesmírny klaster (ESSC) v spolupráci s akademickými a priemyselnými partnermi z celého Slovenska. Žilinská univerzita v Žiline je súčasťou národného konzorcia spolu so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave a podieľa sa tak na vytváraní celonárodného „Trojuholníka inovácií“, zameraného na podporu rozvoja inovácií vo vesmírnom sektore.

ÁZIJSKÁ LINKA NA UNIZA

Dňa 8. januára 2026 sa na UNIZA uskutočnilo stretnutie v rámci projektu „Ázijská linka: Prínos slovenskej diaspóry v Ázii k rozvoju akademického a inovačného sektora na Slovensku“ a zameriava sa na vytváranie a rozvíjanie vzťahov so slovenskou diaspórou v Ázii s cieľom využitia ich odborných znalostí a medzinárodných skúseností pre rozvoj aka-

demického, vedecko-technologického, biznisového a inovačného prostredia na Slovensku. Toto stretnutie zorganizovala p. Vladimíra Ličková zo Stredoeurópskeho inštitútu ázijských štúdií (CEIAS). Hlavnými rečníkmi boli pani Eva Hanada, associate professor na Kobe University, Japan a pán Štefan Tkáč, CEO & spoluzakladateľ STUDIO, s. r. o., docent architektúry, urbanizmu a konceptuálneho dizajnu, riaditeľ Slovensko-taiwanského hydropower výskumného laboratória – hlavné zameranie: hydroenergetika. Diskusia bola živá a podnetná, hlavnými témami boli kultúrne rozdiely pri výučbe a štúdiu, možnostiach spolupráce pri výskume a v neposlednom rade aj o prípadných prekážkach, ktoré sťažujú štúdium, sieťovanie a nadväzovanie spolupráce s Áziou.

DVE GENERÁCIE SPOJILI SILY

Projekt „UniTech Kútik – Hravá technika“ je zaujímavou iniciatívou UNIZA, ktorej cieľom je rozvíjať technické myslenie a manuálne zručnosti už od predškolského veku v úzkom prepojení s medzigeneračným učením, pretože deťom chýbajú vyvinuté technické zručnosti. Projekt podporila Nadácia Kia Slovakia a vďaka tomu bolo možné zabezpečiť profesionálne vybavenie vrátane mobilných ponkov a špeciálnych technických stavebníc pre deti Materskej školy UNIZA. Počas jedného týždňa sa priestory škôlky premenili na stolársku dielňu, kde zmiešané tímy detí a 6 seniorov z U3V pripravovali zimné krmidlá pre vtáčiky. Výsledkom edukačnej aktivity bola séria nádherných drevených ježkov, pri ktorých deti pod dohľadom starších mentorov pracovali s balzovými doskami, učili sa materiál opracovávať a spájať. Zapojenie technických dielničiek do vyučovacieho procesu je vnímané univerzitou veľmi pozitívne, rozvíja sa jemná motorika, logické myslenie, vytvára sa priestor na tvorivosť a to všetko v podstate pre ne najprirodzenejším spôsobom - formou hry.

POĎAKOVANIE ZA ÚČASŤ V PRIESKUME ZAMESTNANECKEJ SPOKOJNOSTI

TEXT JÁN ČELKO, REKTOR UNIZA

Vážené kolegyně a kolegovia, doktorandky a doktorandi,

dovoľte mi úprimne sa vám poďakovať za vašu aktívnu účasť v prieskume zamestnaneckej spokojnosti, ktorý sa uskutočnil v novembri 2025. Vaša ochota podeliť sa o svoje názory, skúsenosti a návrhy je pre nás mimoriadne cenná. Do prieskumu sa zapojilo 33 % zamestnancov a doktorandov, čo predstavuje vzorku 414 respondentov.

Prieskum bol realizovaný v súlade so záväzkami, ktoré naša univerzita prevzala po získaní prestížneho ocenenia HR Excellence in Research. Zaviazali sme sa nielen zachovávať, ale aj aktívne rozvíjať podnetné, transparentné a priaznivé pracovné prostredie pre všetkých zamestnancov a výskumníkov. Práve Vaše odpovede nám poskytujú dôležitú spätnú väzbu, ktorá nám pomôže ďalej napredovať.

Vaše podnetné pripomienky a postrehy budeme premietiť do konkrétnych opatrení zameraných

na zlepšenie pracovných podmienok, posilnenie informovanosti, rozvoj vzdelávacích aktivít a ďalších oblastí, ktoré boli v prieskume zahrnuté. Veríme, že týmto spôsobom prispejeme k tomu, aby naša univerzita zostala miestom, kde sa kvalitná práca stretáva s podporujúcim prostredím.

Výsledky prieskumu budú v najbližšom období zverejnené na intranete v sekcii Oznamy zamestnancom. Ešte raz vám všetkým ďakujeme za spoluprácu a ochotu podieľať sa na zlepšovaní fungovania našej univerzity. Váš hlas je pre nás dôležitý. ●

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Pokračovanie zo strany 3:

Univerzita má záujem o vytváranie všeobecne prístupného akademického prostredia a zodpovedajúcich podmienok štúdia pre študentov so špecifickými potrebami, a to aj bez znížovania požiadaviek na ich študijný výkon. Preto je na oddelení pre vzdelávanie a na Poradenskom a kariérnom centre UNIZA pozornosť upriamená na poradenstvo a debaterizáciu univerzitných priestorov. A preto, aj v rámci nového projektu, sa chystáme pripraviť vzdelávacie a informačné aktivity pre fakultných koordinátorov a vysokoškolských učiteľov, ktorí pracujú so študentmi so špecifickými potrebami a spracovávať odporúčania pre prácu s týmito študentmi. Niektorí vyučujúci, ako v súčasnosti vnímame na základe spätnej väzby, nemajú dostatok informácií, v akej miere môžu reagovať na požiadavky a správanie študentov so špecifickými potrebami.

Získaný projekt nám pomôže zintenzívniť už doterajšiu podporu nielen adaptácie na vysokoškolské prostredie, ale aj zotrvanie v štúdiu, elimináciu pocitu odlúčenia a hlavne zvýšenie osobnej pohody a spokojnosti všetkých našich študentov.

A na tom nám záleží.

Foto Juraj Zbýnovec

DISKUSIA, ZODPOVEDNOSŤ, SPOLOČNÉ NAPREDOVANIE

TEXT EVA VLČKOVÁ FOTO ANDREJ KUREČKA A CHAT GPT

Akademický senát (AS) zohráva v živote univerzity kľúčovú samosprávnú a kontrolnú úlohu. Je tvorený zástupcami zamestnancov a študentov. Od decembra 2025 má Žilinská univerzita v Žiline nového predsedu Akademického senátu UNIZA – **prof. Ing. Ladislava Janouška, PhD.**, s ktorým sme hovorili o výzvach akademickej samosprávy, pripravovaných zmenách vo vysokoškolskom prostredí aj o ľudskom rozmere tejto funkcie. Predseda AS je akoby kormidelník či dirigent, ktorého úlohou je okrem iného viesť dialóg a prepájať jednotlivé súčasti univerzity.

• **Pán profesor, stali ste sa predsedom AS UNIZA. Ako dlho ste jeho členom?**

Vo veľkom senáte som vo funkčnom období 2023 – 2027 prvýkrát. Je to pre mňa nesmierna pocta, zvlášť preto, že som tu nepôsobil dlho. Dlhodobejšie pôsobím vo fakultnom senáte, kde som tiež predsedom od roku 2023. V tom istom roku som získal mandát aj v AS UNIZA za FEIT UNIZA. Keď pán profesor Hadzima odstúpil z funkcie predsedu AS UNIZA, z viacerých strán som dostal návrh stať sa predsedom a vo voľbách som dostal plnú podporu, čo ma milo prekvapuje a mám pred tým veľký rešpekt. Ťažko to viem vyjadriť slovami. Je to pre mňa pocta a zároveň záväzok.

• **Ako by sme jednoducho definovali akademický senát?**

Je to samosprávny orgán univerzity, schvaľuje všetky vnútorné predpisy a legislatívu univerzity a má tiež kontrolnú funkciu. Použil by som prirovnanie, ktorému väčšina z nás porozumie – vedenie univerzity možno prirovnať k vláde a akademický senát k parlamentu, čiže predpisy, smernice, rozpočet pripravuje vedenie univerzity a následne to dáva schvaľovať senátu, ktorý je hlasom zamestnancov a študentov univerzity. Vedenie univerzity, pomy-

selnú vládu, tvorí rektor, prorektori a kvestorka univerzity.

• **Takže návrhy podáva predovšetkým vedenie univerzity?**

Áno, ale aj senátori môžu podávať svoje návrhy alebo návrhy tých, ktorých zastupujú. Senát ich prerokuje a rozhodne o schválení alebo neschválení.

• **Existuje nejaká hranica medzi senátom a rektorom, resp. ak senát niečo neschváli, môže to rektor napriek tomu uskutočniť?**

„Vedenie univerzity možno prirovnať k vláde a akademický senát k parlamentu.“

Právomoci sú rozdelené. To, čo nemáme v národnom zrkadle pri vláde a parlamente, je správna rada, ktorá na univerzite je. Každý orgán univerzity má svoje kompetencie a niektoré sú navzájom previazané. Napríklad podľa aktuálneho vysokoškolského zákona akademický senát schvaľuje metodiku rozpisu dotácie zo štátneho rozpočtu a následne ju schvaľuje správna rada. Teoreticky môže rektor urobiť niečo, s čím senát nesúhlasí, ale tým by porušil legislatívne pravidlá a senát má právo podať návrh na odvolanie rektora. Rektor má niektoré vlastné kompetencie, do ktorých senát nezasahuje, ale väčšina jeho kompetencií je zviazaná so súhlasom akademického senátu.

• Bolo v senáte v ostatnom čase pre-rokované nejaké obzvlášť zásadné rozhodnutie?

Jedno z najvážnejších rozhodnutí bola transformácia Fakulty humanitných vied UNIZA na Ústav mediamatiky a kultúrneho dedičstva UNIZA. To bola asi najzložitejšia výzva senátu okrem tých štandardných ako sú rozpis dotácie zo štátneho rozpočtu, výročné správy univerzity a jej hospodárenia, úpravy organizačnej štruktúry, úpravy vnútorných predpisov.

• Ako vyzerá zasadnutie – zvykne sa rýchlo prísť k zhode názoru?

Každé zasadnutie sa riadi schváleným programom a každý bod programu má definovanú štruktúru v zmysle Rokovacieho poriadku AS UNIZA. Neoddeliteľnou súčasťou každého bodu rokovania je diskusia. A práve diskusie sú často dynamické a niekedy nepredvídateľné. Zhoda sa nenájde hneď. Je tam pluralita názorov a rôznych pohľadov zamestnancov a študentov z odlišných oblastí. A to je práve hodnotnou výsadou demokratického systému.

• Ako často sa stretáva senát?

Rokovacím poriadkom AS UNIZA sú stanovené minimálne tri stretnutia za rok, ale stretáva sa obvyčajne častejšie. Napríklad v roku 2025 bolo sedem zasadnutí AS UNIZA.

• V akademickom senáte má zastúpenie každá fakulta v počte troch zamestnancov a dvoch študentov. Podobné zastúpenie majú aj ostatné

Čo robí akademický senát?

Najvyšší orgán academickej samosprávy univerzity

súčasťou univerzity. Ako vnímate zastúpenie študentov – nie je do ich rúk vkladaná príliš veľká právomoc?

Zloženie akademického senátu je dané legislatívou. Študenti sú dôležitou súčasťou academickej samosprávy, zvlášť z principiálneho pohľadu, keďže my sme tu pre nich. Osobne si myslím, že zastúpenie študentov v senáte je adekvátne. Študenti sú súčasťou poradných pracovných komisií senátu, kde sa veľa diskutuje o jednotlivých materiáloch, ale aj inom dianí na univerzite. Určite je na mieste otázka, či sú v senáte všetci študenti takí, ktorých zaujíma život na univerzite a záleží im na tom, aby univerzita napredovala. Je to primárne o ich vzdelaní a malo by byť ich záujmom, aby aj oni formovali túto inštitúciu. Ich hlas je veľmi potrebný. Keď sa pozrieme na to, ako sa v uplynulom období zmenili štandardy vysokoškolského vzdelávania, tak študenti zohrávajú v celom procese veľmi podstatnú úlohu. Ich aktívna participácia nie je len právo, ale je vysoko žiadaná.

• Prinášajú študenti do senátu nové pohľady či nápady?

Zatiaľ nemám skúsenosť, že by boli študenti veľmi aktívni v senáte. Odbočím možno k jednej praktickej otázke.

V Rokovacom poriadku AS UNIZA je definované, že senátor/ka nemôže byť za svoju činnosť postihnutý/á v súvislosti s členstvom v AS UNIZA. Na papieri to vyzerá pekne, ale realita môže byť odlišná. Človek môže mať často rešpekt otvorene vyjadriť svoj názor alebo názor skupiny, ktorú zastupuje, len preto, aby sa mu to nevrátilo ako bumerang z úplne iného uhla. Ale to nie je problém len študentov, ale aj členov zamestnaneckej časti senátu. Keď som vyššie prirovnával senát k parlamentu a vedenie univerzity k vláde, tak parlament je nezávislý od vlády. Ale členovia senátu sú zamestnancami alebo študentmi tejto inštitúcie. Teda sme na ňu naviazaní finančne alebo inými právami a povinnosťami. Nad tým sa málokto zamýšľa.

• Aké výzvy čakajú senát v budúcnosti?

Čaká nás náročné obdobie. Keď som vstupoval do tejto novej funkcie, neuviedol som si všetky dôsledky, čo všetko nás bude čakať. Prvá vec je voľba rektora, o ktorej sme všetci vedeli. Druhou výzvou je nový vysokoškolský zákon. Vysoké školy majú povinnosť reflektovať ho vo svojich vnútorných predpisoch. Zmeny musia urobiť do 31. augusta 2027, čiže rok po nadobudnutí účinnosti jadra tohto zákona. Medzitým, v apríli 2027, sa budú voliť noví členovia senátu, čiže v tom náročnom období, kedy sa bude realizovať veľa vnútorných legislatívnych zmien,

„Nový vysokoškolský zákon umožňuje ukončovať štúdium záverečnou stážou a jej obhajobou.“

„Hlas študentov je veľmi potrebný.“

sa bude meniť zloženie senátu. Bude to extrémne náročné obdobie.

• Čo konkrétne sa bude meniť?

Musí sa zmeniť štatút univerzity, štatúty fakúlt a všetky ostatné vnútorné predpisy, ktorých sa to bude týkať. Sú niektoré otázky, ktoré sa týkajú zmien dokumentov a potom sú také, ktoré majú reálny dopad na zabezpečenie výučby. Nový vysokoškolský zákon umožňuje ukončovať štúdium záverečnou stážou a jej obhajobou. To sme doposiaľ nepoznali. Vysoká škola musí umožniť aj takúto možnosť štátnej skúšky a je potrebné reflektovať túto zmenu vo vnútornom systéme kvality. Len táto reflexia bude predstavovať enormnú záťaž. Takisto sa mení systém určovania kreditov. Už bude pevne stanovené, že jednému kreditu zodpovedá 25 hodín záťaže. Budeme musieť vstúpiť do všetkých informačných listov predmetov, zapracovať tam tieto zmeny a zrealizovať úpravy všetkých študijných programov. Rozvíri sa taký kolotoč, že si ho možno teraz ani nevieme predstaviť.

• Popri všetkých legislatívnych zmenách a ich dopadoch majú ešte vyučujúci silu pre kreativitu a inovácie vo svojej práci?

Žijeme v takom turbulentnom období, kde neustále dochádza k nejakým zmenám. Mám pocit, že ľudia strácajú dych sledovať všetky zmeny, nieto ešte kreatívne tvoriť. Niekedy sa mi zdá, že vonkajší systém nás chce cieľene utlmiť, aby sme veľa nerozmýšľali a nenapredovali. Každá zmena predstavuje aj impulz k rastu. Ale pokiaľ je tých zmien veľmi veľa a neustále sa len snažíme prispôbovať, tak to enormne zaťažuje a ubera energiu.

• Aké riziká vnímate pre univerzity?

Ako najväčšie riziko vnímam to, že nemáme národnú stratégiu. Nevíďime svetlo na konci tunela, kde sa máme dostať o desať, dvadsať rokov. Čo vláda, čo minister, to iné nastavenie rezortu, dochádza k ďalším zmenám bez ohľadu na to, čo bolo urobené predtým. Chýba mi dlhodobá vízia, kde si povieme: Slovensko je dobré v týchto oblastiach, a preto ich podme

podporovať na všetkých úrovniach, teda aj v oblastiach vzdelávania, vedy a výskumu. Bez stratégie sa potácame od jedného mantinelu k druhému.

• Ako vnímate tlak medzi kvalitou výučby a kvantitou študentov, od ktorej je závislé financovanie?

Som zástancom kvality. Chcem, aby sme študentom odovzdali maximum vedomostí, skúseností a zručností bez ohľadu na to, koľko nám za to platia, pretože to je naše poslanie. Ale chápem ekonomický tlak a žiaľ, bernou mincou financovania je počet študentov. Povedal by som, že si treba zachovať zdravú mieru. Nepoľaviť z kvality, ale nehnať sa šialene za kvantitou. Zvoliť udržateľné riešenie s ohľadom na možnosti.

• Vo funkcii ste krátko, ale viete už teraz identifikovať, čo Vás teší a čo vyčerpáva?

Vždy ma lákali nové výzvy. Som typ človeka, ktorý po určitom čase potrebuje opäť skúsiť niečo nové, zažiť novú dynamiku. Ak by som ostal dlho v tých istých koľajach, akoby som sa ďalej nerozvíjal. Prijatť túto výzvu bolo ťažké rozhodnutie a dosť dlho som nad ním premýšľal. Som dosť časovo vyťažený, lebo som vedúci katedry, garant troch študijných programov, predseda fakultného senátu, teraz aj univerzitného senátu. Mám určité skúsenosti, vedomosti, kompetencie a teraz ich mám možnosť transformovať do inej oblasti. Môžem hlbšie preskúmať, ako funguje tento systém, a to je pre mňa veľká výzva. Pokiaľ človek pochopí funkčnosť a identifikuje výzvy a slabé miesta systému, má možnosť prispieť k riešeniam.

• Ste vedec a výskumník, boli ste finalistom Eset Science Award (2022) v kategórii Výnimočná osobnosť vysokoškolského vzdelávania. Práca výskumníka a so študentmi Vám dáva zmysel. Ako ju viete skĺbiť s funkciou predsedu?

Každá funkcia ubera čas, ktorý by som mohol venovať vede a študentom. Už dávnejšie som cítil, že som na takej úrovni myslenia, čo určite súvisí aj s pribúdajúcim vekom, že moja praktická kreativita je saturovaná. Som

súčasťou tímov ako poradný orgán, kouč, mentor a odovzdávam nápady ďalej mladým kolegom. Práca s kolegami, doktorandmi, byť „ideas giving“, koučom, menej realizátorom, to je nateraz môj smer.

• Je niečo dôležité, na čo sa Vás nikto nepýta, ale mal by?

Málokedy sa pýtame ľudí, či ich naplňa to, čo robia. Myslím, že počas pandémie prišiel veľký zlom. Ľudia sa stávajú apatickejší a vidno to na celospoločenskej úrovni. Ľudia sú viac izolovaní, menej sa stretávajú a rozprávajú. Bežné veci, ako je stretávanie sa kolegov, sú veľmi dôležité pre spoluprácu, aby kolektív spolu dokázal efektívne fungovať. Toto mi chýba, že sa nepýtame, či je človek šťastný, či ho naplňa to, čo robí, či mu vyhovuje prostredie. Toto by sme mali nejakým spôsobom zlomiť. Možno sú ľudia frustrovaní z neustálych zmien a z enormnej byrokratickej záťaže, ktorú zmeny prinášajú, až natoľko, že nemajú energiu a chuť na kreatívnu prácu a rozvoj.

• Máte nejaký odkaz pre akademickú obec?

Odkaz súvisí s odpoveďou na predchádzajúcu otázku. Ak nerobíme to, čo nás baví, tak nech nás baví to, čo robíme. Toto posolstvo, ktoré sa mi veľmi páči, vychádza zo starého čínskeho príslovia. Nájdime šťastie a dajme dušu tomu, čo robíme. Keď budeme investovať pozitívnu energiu a vzájomne sa podporovať, budeme aj napredovať. Často je to len o nastavení mysle. ●

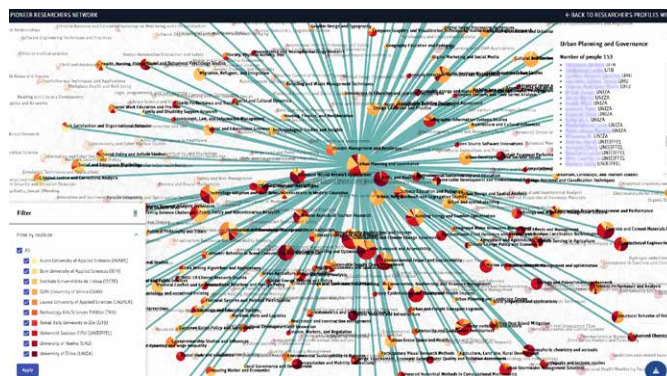
„Ak nerobíme to, čo nás baví,
tak nech nás baví to, čo robíme.“

INOVATÍVNY PRÍSTUP K MAPOVANIU A PREPÁJANIU VÝSKUMNÝCH KAPACÍT V EURÓPSKOM VÝSKUMNOM PRIESTORE

TEXT A FOTO **TATIANA KOVÁČIKOVÁ**, OMVP – ERADIATE+

Efektívne prepájanie výskumníkov naprieč európskymi inštitúciami je jednou z kľúčových výziev súčasnej vedeckovýskumnej spolupráce. V tejto súvislosti UNIZA vyvinula v rámci Aliancie PIONEER digitálny nástroj – Research Matchmaking (RMM) Tool, ktorý ponúka systematický a dátovo podložený spôsob identifikácie výskumníkov, výskumných tém a potenciálnych synergii. Nástroj má ambíciu výrazne podporiť interdisciplinárnu aj medziuniverzitnú kooperáciu v rámci Aliancie a prispieť k posilneniu európskeho výskumného priestoru.

RMM Tool integruje viacero zdrojov a analytických prístupov, ktoré zaručujú vysokú kvalitu a aktuálnosť profilov výskumníkov. Základnú vrstvu dát tvoria publikácie indexované v SCOPUS-e, z ktorých systém automatizovane extrahuje bibliografické údaje a kľúčové slová. Na ich základe následne umelá inteligencia (Perplexity.ai) generuje pre výskumníkov naratívne súhrny ich výskumnej činnosti a klasifikuje ich výstupy do štandardizovaných výskumných tém podľa štruktúry OpenAlex taxonomie. Dôležitou súčasťou je aj integrácia AURORA SDG klasifikátora, ktorý každému výskumnému profilu priradzuje váhu ich príspevkov k jednotlivým Cieľom udržateľného rozvoja (Sustainable Development Goals – SDG) podľa OSN. Týmto spôsobom sa prepájajú výskumné aktivity

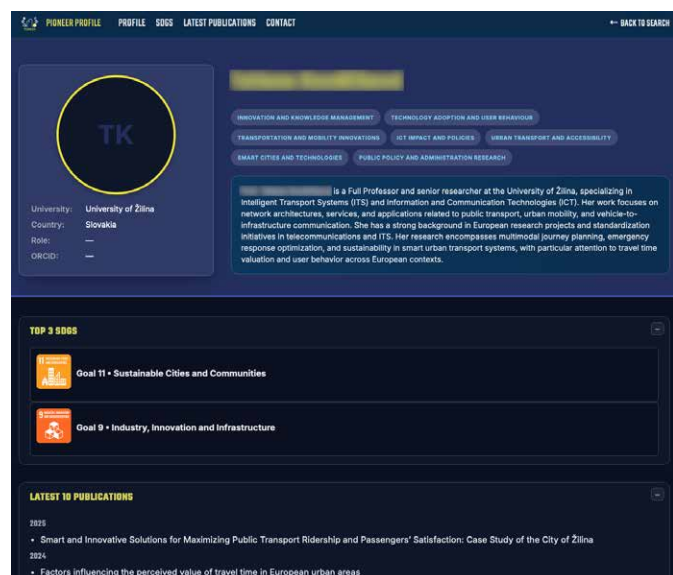
Prínos pre akademickú komunitu

RMM Tool predstavuje významný krok smerom k systematizácii a transparentnosti výskumných kapacít v rámci Aliancie PIONEER. Jeho prínos možno vymedziť v niekoľkých rovinách:

- Podpora vedeckej spolupráce: nástroj umožňuje rýchlo identifikovať výskumníkov s podobným alebo komplementárnym zameraním, čím zjednodušuje nadväzovanie medzinárodných partnerstiev.
- Štandardizácia odborných profilov: používanie OpenAlex taxonomie a SDG metrík zabezpečuje porovnateľnosť naprieč inštitúciami.
- Zviditeľnenie výskumnej činnosti: komplexné profile s publikáciami, externými odkazmi a AI-analýzami poskytujú ucelený obraz o odbornosti jednotlivcov.
- Rozvoj interdisciplinárnych projektov: vizualizácia tém podporuje analytické uvažovanie o prepojeniach medzi disciplínami a uľahčuje formovanie nových výskumných tímov.

Súčasná verzia nástroja obsahuje niekoľko kľúčových funkcionalít:

- Vyhľadávanie výskumníkov podľa mena, či odbornej oblasti.
 - Interaktívnu mapu výskumných tém, ktorá umožňuje vizuálny prehľad výskumného ekosystému Aliancie PIONEER.
 - AI-obohatené profile s publikáciami, SDG indikátormi, naratívnymi súhrnmi a štandardizovanými výskumnými témami.
 - Prepojenia na externé databázy (Scopus, ORCID, LinkedIn), ktoré uľahčujú ďalšiu verifikáciu informácií.
- Na vývoji a implementácii nástroja sa podieľali pracovníci Oddelenia medzinárodných výskumných projektov – ERAdiate+, prof. Ing. Tatiana Kováčiková, PhD., Ing. Tibor Petrov, PhD., Dr. Yannick Cornet a doc. Ing. Patrik Hrkút, PhD., z FRI. ●

s aktuálnymi spoločenskými výzvami.

Vizualizačný nástroj vyvinutý na základe nástroja BFH - Oblasti záujmu (Areas of Interest) následne zobrazuje jednotlivé témy v podobe interaktívnej siete. Takéto mapovanie poskytuje komplexný pohľad na tematické klastre Aliancie a identifikuje nové možnosti pre interdisciplinárne prepojenia.

SOM SILNÝ VTEDY, KEĎ MÁM VEDECKÚ AUTORITU

TEXT EVA VLČKOVÁ

FOTO ANDREJ KUREČKA A ARCHÍV JÁNA BENČATA

Prof. Ing. Ján Benčat, CSc. patrí k výrazným osobnostiam slovenského stavebného inžinierstva a seizmického inžinierstva. Jeho profesionálna dráha je spätá s výskumom úloh stavebnej dynamiky a dynamiky kontinua (podložia stavieb); budovaním Stavebnej fakulty UNIZA a dlhoročnou pedagogickou i vedeckou činnosťou doma aj v zahraničí. Zdôrazňuje význam relevantných vstupných údajov pri riešených numerických úlohách na PC a pri vytváraní vedeckej autority zdôrazňuje význam samostatného myslenia, bez ktorého by ani moderné technológie výskumu negarantovali relevantné výsledky.

• Pán profesor, odkiaľ pochádzate?

Narodil som sa v roku 1943 v dedinke Kozárovce, kde sa nachádza pekné údolie tvoriace kaňon, ktorý sa volá Slovenská brána. Som zo skromnej rodiny, otec bol tesár, mama bola domáca. Z dvoch bratov – Petra a Juraja, žije iba Juraj. Moja manželka Anna pracovala ako mikrobiologička a virologička. Dnes sa môžem pochváliť, že okrem dvoch detí Zuzany a Mareka a štyroch vnúčencov Michala, Mateja, Melánie a Amálie mám už aj dve pravnúčatá Adama a Klárku, z čoho mám v ostatnom čase najväčšiu radosť.

• Ako pokračovala vaša cesta z rodnej obce?

Strednú Priemyselnú školu stavebnú som absolvoval v Nitre. Nepatril som k najlepším žiakom, veľa sme navyvádzali na internáte aj inde. V roku 1961 som nastúpil na Stavebnú fakultu SVŠT Bratislava, kde som absolvoval prvé dva ročníky. V tom čase prišla náhodná ponuka z Politechniky Krakowskej (PK), ktorú som s radosťou prijal a zvyšok štúdia som strávil v Poľsku (1963 - 67). Tam som na Stavebnej fakulte (Wydział Inżynierii Lądowej, WIL) bol zapojený do viacerých odborných činností,

čo ovplyvnilo aj úroveň mojej diplomovej práce, za ktorú som dostal cenu ministra školstva PLR (k tejto cene patrila aj finančná odmena, za ktorú som kúpil manželke elektrický sporák, ktorý sa nám práve hodil do nášho nového podnájmu). Návrat na Slovensko si vynútil doplniť si odborné názvy z technickej slovenčiny z môjho pracovného a vedného odboru. Na obdobie môjho štúdia v Poľsku rád spomínam, ešte stále tam mám množstvo osobných a vedeckých kontaktov.

• Ako ste sa potom ocitli na vtedajšej Vysokej škole dopravnej v Žiline?

Na Katedre mechaniki budowli (KMB) mi bolo ponúknuté doktorandské štúdium, ktoré som z rodinných dôvodov

**„Umelá inteligencia je síce silný nástroj,
ale nie je to ľudský mozog.“**

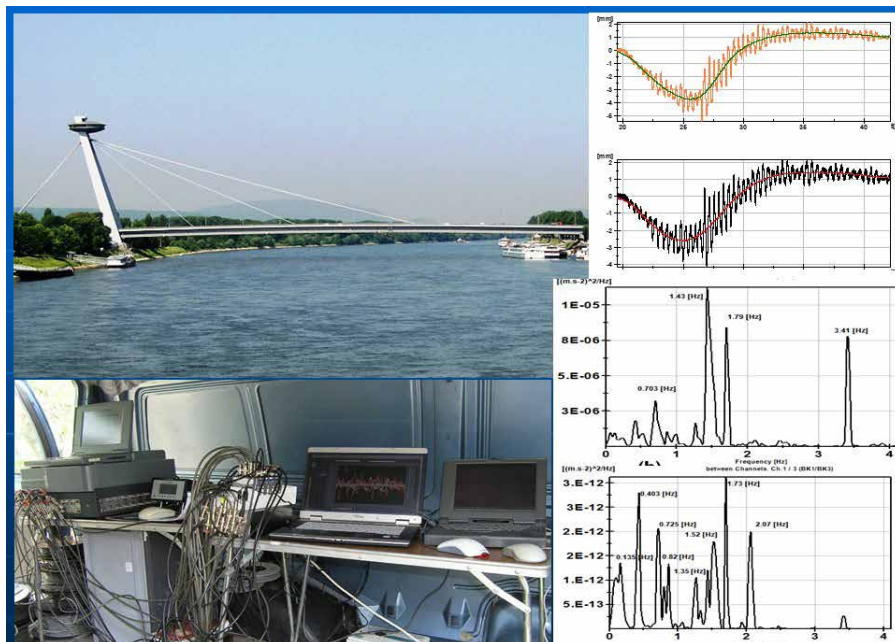
nemohol prijať. Moji profesori z KMB PK potom oslovili viacero svojich známych vedeckých osobností v Československu s prosbou o moje prijatie na ich odborné pracovisko. Ako prvý sa ozval profesor Jeřábek, vtedajší rektor VŠD, ktorý po krátkom odbornom rozhovore ma poslal na osobné oddelenie, aby som si vyzdvihol príslušné tlačivá, bol som prijatý. Tak som tu od roku 1967, najprv ako asistent, neskôr som si urobil kandidatúru vied, potom som bol vymenovaný za docenta (1982) a neskôr za profesora (2005).

• Ako ste si zvykli v Žiline?

Najprv sme s manželkou bývali v podnájme na bývalej Ulici 28. októbra (dnes Ulica republiky). Zvykol som si na nové pomery doma aj v škole. Asistentské platy boli biedne. Žilinu som si obľúbil ešte predtým, ako som nastúpil do zamestnania. Bol som tu ešte ako študent SVŠT BA na povinnej brigáde na vodnom diele Mikšová – Vážska kaskáda a už vtedy sa mi tu páčilo. Žilina je dobre situovaná s peknou prírodnou scenériou a architektúrou. Nachádza sa tu významný železničný uzol a dôležitá diaľničná a cestná križovatka. V súčasnej dobe bývam v Tepličke nad Váhom.

• Čomu ste sa začali profesionálne venovať?

Po príchode na katedru stavebnej mechaniky (KSM) ma prekvapila dobrá vybavenosť laboratórií pre potreby výučby a výskumu v oblasti stavebnej dynamiky. Mnohé komponenty týchto laboratórií boli prevezené z VŠD Praha, ktorá sa v roku 1960 presťahovala do Žiliny a ďalšie sa zabezpečili už na VŠD ZA. V Poľsku som sa venoval najmä numerickej mechanike, kde som mal v tej dobe už prístup k výpočtovej technike – elektrónkové (lampové) počítače, ktoré boli vyrábané v PLR (zaberali značný priestor a ich výkonnosť bola neporovnateľne nižšia ako u dnešných počítačov (1965 – 67). Boli to aj u nás pionierske roky výpočtovej techniky. Avšak experimentálne vybavenie KSM ma oslovilo a začal som sa definitívne odborne venovať oblasti stavebnej dynamiky, ktorá si však vyžaduje vysoké nároky na matematiku. Matematika je v podstate teoretické náradie na riešenie zložitých fyzikálnych úloh. Celý vesmír a jeho dianie okolo nás sa dá v podstate popísať relevantnými matematickými postupmi. Úlohy numerickej stavebnej dynamiky (kmitanie konštrukcií) a dynamiky kontinua (vlnové procesy) si vyžadujú numerické výpoč-

Monitoring mostu SNP s výsledkami analýzy meraných funkcií

ty s náročnými vstupnými údajmi (nakrmit' počítače) a tie sa často musia zistiť iba experimentálnymi postupmi.

• Je teda dôležité vedieť, ako pracovať s technológiami.

Ak vložíte do počítača správne vstupné údaje, môžete očakávať relevantné správne výsledky. Na vstupe do špičkového Technologického Inštitútu v Massachusetts (MIT, USA) je veľký nápis: Garbage in, garbage out (Smeti dnu, smeti von). Teda ak zadáme zlé vstupy do výpočtov, máme zlé výstupy aj pri relevantných výpočtových modeloch. Iste, dnes nám pomáhajú vysoko výkonné počítače s množstvom podporných programov a aplikácie umelej inteligencie (UI, resp. AI), ale stále platí, že inžinierske výpočty si vyžadujú tvorbu vhodných výpočtových modelov a náležitých vstupov. Tieto vstupy často musíme zisťovať experimentálne, a to je často tá moja hlavná činnosť pri výskume.

• Aké predmety tvorili jadro vašej pedagogickej činnosti a aké medzinárodné skúsenosti ju obohatili?

Čo sa týka mojej prednáškovej činnosti venoval som sa teoreticko-aplikačným predmetom (pružnosť a pevnosť 1 a 2, plasticita konštrukcií, experimentálna analýza konštrukcií a iné). K týmto predmetom som napísal príslušnú literatúru vydanú v knižnej forme alebo vo

forme skript. Počas mojej pedagogickej kariéry som bol pozvaný na krátke jednomesačné prednáškové pobyty v Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona, UPC, 1993; University of Bologna, UNIBO, 1997; Silesian University of Technology, SUT Gliwice, 2017. Okrem toho to boli v zahraničí aj mnohé krátkodobé študijné-konzultačné pobyty.

• Vy ste stáli aj pri zrode Stavebnej fakulty UNIZA.

V rokoch 1959 – 1961 sa uskutočnila dislokácia VŠŽ z Prahy do Žiliny a zároveň sa zmenil jej názov na Vysokú školu dopravnú (VŠD). Neskôr v roku 1977 bola fakulta PED VŠD premenovaná na Fakultu prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov (PEDAS). V priebehu ďalších rokov bolo zrejmé, že technicky zamerané katedry fakulty PEDAS si vyžadujú určité špecifiká, tak vo výučbe ako aj vo vedeckom výskume. V rámci fakulty sa viackrát táto vec pretriasala, no nedošlo k riešeniu vytvorenia samostatnej stavebnej fakulty. Riešenie sa podarilo až po roku 1989. Štyria vedúci katedier – prof. Šertler, doc. Kubík, doc. Hřebečka a ja sme po dohode s novým rektorom prof. Kluvánkom predložili návrh do senátu UNIZA na vznik novej technickej fakulty. Senát návrh schválil, a tak vznikla na základe dekrétu MŠSR Stavebná fakulta v roku 1993. Potrebovali sme však zvoliť dekana

„Predmetom našich výskumných prác boli najmä úlohy technickej seizmicity, ktoré úzko súvisia s environmentálnymi úlohami.“

„Celý vesmír a jeho dianie okolo nás sa dá popísať relevantnými matematickými postupmi.“

a zhodou rôznych okolností to padlo na mňa. Naše prvé sídlo bolo v budove dnešného Mestského úradu v Žiline. Po dohode s primátorom mesta Žilina sme sa presťahovali do budovy E na Komenského ulici, postupne sme túto budovu museli dať do prevádzkyschopnosti. Stálo to veľa nášho osobného úsilia a nadšenia. Ale mali sme už v tej dobe dostatok kontaktov so stavebnými firmami, s ktorými sme odborne spolupracovali. Mesto Žilina tiež prispelo najväčším finančným podielom. Prvým dekanom znovuzrodenej Stavebnej fakulty som bol v rokoch 1993–1999.

• Ako si spomínate na toto obdobie?

Každý vedúci pracovník si musí budovať autoritu, no zároveň však musí pamätať na ľudské prístupy pri riadení kolektívu. Veci treba riešiť otvorene. Keď som bol zvolený za dekana, povedal som senátu fakulty: „Ďakujem vám, že ste si ma zvolili, ale ja chcem, aby táto fakulta bola kvalitná s kvalitnou výučbou a vedeckým výskumom, preto očakávam vašu podporu tak, aby sme mohli tieto ciele splniť.“ Senát fakulty vyslovil súhlas, a tak sme sa pustili do práce. V krátkom čase som s vedením fakulty zorganizoval pedagogickú konferenciu, kde sme sa spoločne zhodli na nových učebných osnovách a plánoch, od prvých ročníkov až po záverečné práce

budúcich absolventov. Bola to vzájomná dohoda jednotlivých katedier. Zaujímavá situácia vznikla pri definovaní študijných odborov, kde som presadzoval okrem dopravných smerov aj nový študijný odbor pozemné staviteľstvo. Zavedením tohto študijného odboru fakulta splnila aj určité požiadavky regiónu severozápadného Slovenska (Pozemné stavby, Váhostav, Doprastav a iné). Spokojnosť s týmto počínom prejavilo aj mesto Žilina, ako aj stavebné firmy nášho regiónu, čo sa prejavilo štedrou finančnou pomocou pri zreštaurovaní budovy SvF (budova E na Komenského ulici). Po dvoch úvodných akreditáciách sa mohla fakulta rozvíjať a budovať na súčasnú pozíciu ako pracoviska, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou UNIZA.

• Potom nasledovalo obdobie, v ktorom ste sa venovali politike.

Veľmi sa mi páčilo Poľsko, lebo tam bolo v tej dobe viac slobody ako u nás doma. Tam napr. vychádzal časopis Polityka s doslovnými prekladmi vybraných článkov zo svetových časopisov a iné (filmy, literatúra). Mám rád našu krajinu a po období pobytu v zahraničí som si hlbšie uvedomil, kam patrí. Moja cesta do politiky nebola priamočiara. Zúčastňoval som sa stretnutí dekanov fakúlt slovenských vysokých škôl, kde nás bolo asi 65. Z nás si politici vyhládli piatich kandidátov do NR SR.

„Každý vedúci pracovník si musí budovať autoritu, no zároveň musí pamätať na ľudské prístupy pri riadení kolektívu.“

V rokoch 1998–2002 som bol poslancom NR SR, ako člen zahraničného výboru. Potom som sa vrátil k tomu, čomu viac rozumiem – k práci na univerzite.

• Opäť ste sa stali vedúcim Katedry stavebnej mechaniky SvF UNIZA. Aké je vaše profesijné zameranie?

Ako som už uviedol, zaoberám sa dynamikou stavebných konštrukcií a ich podloží. Vibrácie nás sprevádzajú na každom kroku. Zdroje vibrácií a otrások vytvára činnosť človeka, ide hlavne o dopravu, výrobné a stavebné činnosti a iné zdroje vibrácií – to je tzv. technická seizmicita (mikroseizmické vlnové účinky na stavebné konštrukcie, budovy a ľudí v pracovnom a životnom prostredí). Predmetom našich výskumných prác boli najmä úlohy technickej seizmicity, ktoré úzko súvisia s environmentálnymi úlohami. Som spoluautorom Národného aplikačného dokumentu (NAD, STN EN 1998-1/NA/Z1), ktorý udáva kritériá a limitné hodnoty hladín vibrácií pre technickú seizmicitu na území Slovenska. Tieto postupy boli uplatnené pri projektoch komplexnej prognózy dynamických účinkov projektovanej podzemnej železnice a metra v Bratislave (medzinárodný koridor TEN-T) na existujúce budovy a projektované budovy nad trasou metra. Výstavba metra sa zatiaľ neuskutočnila, ale pasportizácia dynamických hladín 134 stavebných konštrukcií (napr. VÚB, SND, terminál letiska M. R. Štefánika BA a iné, ako aj projektované dátové centrá IBM, Lenovo, T-COM a pod.) bola odovzdaná projektantovi – Dopravoprojekt, a. s., Bratislava.

• Aké sú napr. riešenia pre budovy pri železničnej trati?

V prípade, že sú (alebo budú – pri novej výstavbe) prekročené prípustné hladiny vibrácií, budovu založíme na sústavu tlmičov vibrácií (dampers), alebo môžeme znížiť intenzitu vibrácií od prevádzky na trati (vibrotlmiace vrstvy v podlaží trate, pružné uloženie trate a pod.).

• Ste autorom viacerých noriem, publikovali ste množstvo vedeckých prác vo vedeckých časopisoch doma i v zahraničí, boli ste účastníkom a prispievateľom na medzinárodných zahraničných konferenciách a kongresoch a mohli by sme ešte dlho menovať. Za svoju činnosť ste získali viacero ocenení. Môžeme menovať aspoň niektoré?

Ocenenie rektora Politechniky Krakowskej, 2015, za dlhodobú odbornú

a vedeckú spoluprácu; Ocenenie Bolonskej univerzity a medzivládneho výboru Danubia – Adria a Ministerstva zahraničia Talianska, 1997 – za spoluprácu pri organizovaní medzinárodných kurzov Design for Quality. V roku 2013 mi minister školstva, vedy, výskumu a športu SR udelil za mimoriadny vedecký prínos pri návrhu a rozvoji pôvodných diagnostických metód v oblasti analýzy prognózovania účinkov technickej seizmicity na stavebné konštrukcie, životné prostredie a ľudí. Veľkú medailu Samuela Mikovíniho, udeľovanú za celoživotné dielo v oblasti vedy a techniky. Vedec roka 2009, Slovenský syndikát novinárov – uplatnenie nedeštruktívnych dynamických metód v oblasti mostného staviteľstva a technickej seizmicity. Som autorom viac než 300 vedeckých článkov v domácich a zahraničných časopisoch a v zborníkoch, z toho viac než 200 v zahraničí.

• Aké zaujímavé projekty by sme spomenuli?

Spomeniem len niektoré zaujímavejšie. Viedol som diagnostiku dynamickej tuhosti novej turbostolice, v elektrárni CTE Mariel, Havana, na Kube, ktorú vykonal kolektív technikov z UKal UNIZA. Okrem uvedeného projektu je na tomto mieste potrebné spomenúť dlhodobé monitorovanie dynamických parametrov turbostolice v druhom bloku jadrovej elektrárne EMO Mochovce. V tepelnej elektrárni EVO Vojany sa vykonala experimentálna analýza tuhosti turbostolice tými istými postupmi ako v Havane. V oblasti dynamickej analýzy a monitoringu mostov môžem uviesť dlhodobé sledovanie spoľahlivosti a bezpečnosti mostných konštrukcií cez Dunaj v Bratislave (Most SNP, Starý most a Most Lanfranconi cez Dunaj) a tiež

„Ak zadáme zlé vstupy do výpočtov, máme zlé výstupy aj pri relevantných výpočtových modeloch.“

statickú a dynamickú diagnostiku viac než 200 mostných konštrukcií doma a v zahraničí. Významné výsledky boli dosiahnuté aj v únavovom laboratóriu KSM SvF na Sasínkovej ulici – únavový stand (jediný v ČSFR a neskôr SR pre skúšanie železných podvalov a ich podloží). Dnes už dané unikátne laboratórium neexistuje, pretože vtedajšie vedenie univerzity (2006) zrušilo jeho činnosť.

• V roku 2014 ste sa stali emeritným profesorom a odvtedy pôsobíte na Ústave konkurencieschopnosti a inovácií, (UKal).

Tento ústav má široký vedecký záber, aj ja som sa tam našiel. Celý môj odborný život som sa zaoberal vibráciami a tým sa venujem doteraz. V ústave pracujeme na myšlienke využiť plastické recyklované hmoty na zhotovenie už spomínaných tlmičov vibrácií. Plastické hmoty majú dobré tlmiace vlastnosti (veľké molekuly), ktoré je v niektorých prípadoch potrebné spevniť (uhlíkové vlákna). Teraz pripravujeme skúšky modelov z recyklovaných plastov (polykarbonát), ktoré sú dostatočne odolné aj na nárazy. Zdá sa, že sme našli aj vhodné kooperujúce experimentálne pracovisko, ktoré má vhodné vybavenie laboratória pre dané účely (skúšky na únavu materiálu). Viac už nepoviem, je to stále v štádiu prípravy.

• Na našej univerzite ste strávili veľa rokov, čo by si univerzita mala zachovať aj v budúcnosti?

Bolí ma trochu vývoj na univerzite. V minulosti sme mali na univerzite

značné množstvo zahraničných študentov. Dnes je tu opačný stav. Mnoho slovenských študentov odchádza študovať do zahraničia a to je jav celoštátny. Ak chceme mať dobrých absolventov, ktorí by našej univerzite robili aj vo svete dobré meno, musíme mať predovšetkým kvalitných pedagógov – odborných asistentov, docentov aj profesorov. Mnohí kolegovia sa často pri výučbe nadmerne spoliehajú na výdobytky doby – PC, AI, ale tie nevedia myslieť za nás, sú to iba naši pomocníci. V minulosti ľudstvo aj bez týchto pomocníkov vymyslelo fantastické veci so zameraním a nadšením. Vyučujúci na VŠ nemôže pred študentmi odborne váhať. Iba vtedy je silný, keď má vedeckú autoritu. Iste, môžeme si pomôcť počítačom, ale potrebujeme učiť študentov premýšľať – a to môžeme len vtedy, keď máme v hlave potrebný objem vedomostí. Kto má veľkú zásobu vedomostí, môže veľa tvoriť a potom aj učiť. Učme študentov rozvíjať vlastné myslenie.

• Aký by bol váš odkaz pre študentov?

Spoliehať sa na vlastné úsudky a byť originálny, nekradnúť myšlienky. Najprv musíte získať dostatočné množstvo odborných vedomostí, a potom si môžete k riešeniu úloh prizvať výpočtovú techniku, prípadne umelú inteligenciu. Sú to dobrí pomocníci, ale nevedia myslieť za vás. Vedia len to, čo sme ich naučili. Musíte vedieť, kedy a ako použiť počítač, ale nenahrádzať ním vlastné myslenie. Znovu sa vrátim k už uvedenému: pri technických a technologickej výpočtoch je potrebné vytvárať relevantné výpočtové modely a zadávať reálne vstupné údaje do PC/AI. Iba vtedy dostanete správne a reálne výsledky. Pritom všetkom si však musíte uvedomiť, že vaše výsledné riešenia úloh pre technickú prax majú predovšetkým slúžiť potrebám ľudí a tvorbe ekologicky udržateľného životného prostredia. A úplne na záver: je potrebné mať na mysli, že umelá inteligencia je síce silný nástroj, ale nie je to ľudský mozog.

• Vaše životné motto?

Nikdy som si nedával cieľ zvládnuť ľahké veci. Priťahovali ma veci neprebádané. Snažil som sa zahryznúť sa do problému a hľadať vlastný prístup k jeho úplnému vyriešeniu. ●

Meranie zhorenej turbíny KUBA 2017

27. REPREZENTAČNÝ PLES UNIZA

TEXT MARTINA SLAVÍKOVÁ FOTO KRISTÍNA SCHMIESTEROVÁ A ARCHÍV UNIZA

Magické osvetlenie, slávnostná nálada a priestory SZ Novej Menzy zaplnené elegantne oblečenými hosťami – zamestnancami, študentmi aj partnermi univerzity. Piatok 6. februára 2026 patril 27. ročníku reprezentačného plesu Žilinskej univerzity v Žiline, ktorý sa opäť niesol v znamení hudby, tanca a výnimočných momentov.

Večer odštartovalo hudobné duo GuitarShow a Jazz-Jay, ktoré svojím talentom príjemne naladilo prichádzajúcich hostí. Štýlová výzdoba a pôsobivé osvetlenie dotvárali jedinečnú atmosféru podujatia už od prvých minút.

Slávnostné otvorenie plesu patrilo Štefanovi Skrúcanému – obľúbenému hercovi, spevákovi a moderátorovi, ktorý spolu s VIVAS Dance Group a energickým prevedením známej skladby Lady Carnaval rozozvučal sálu a okamžite ju naladil na slávnostnú vlnu večera. Vo svojom príhovore pripomenul bohatú históriu UNIZA a následne pozval na pódium rektora univerzity Jána Čelka a kvestorku Janu Gjašikovú, ktorí oficiálne otvorili ples. O nezabudnuteľný moment sa postarala pani kvestorka symbolickým úderom na gong, čím odštartovala večer plný zábavy.

Emotívnym umeleckým zážitkom bolo vystúpenie tanečného páru z úspešného klubu TOP Dance Žilina, ktoré publikum ocenilo veľkým potleskom. Po výbornej večeri pripravenej tímom SZ Nová Menza sa parket zaplnil v rytme kapely ČardášGANG. Ich energické coververzie slovenských i zahraničných hitov v originálnom podaní roztancovali sálu. Tradičnou súčasťou programu bol aj folklórny súbor Stavbár, ktorý svojimi spevmi a tancami opäť potvrdil, že na plese UNIZA jednoducho nesmie chýbať.

Hudobnou hviezdou večera bol český hitmaker Michal David. Okrem svojej novinky priniesol aj najväčšie hity, ktoré vytvorili atmosféru plnú energie a radosti.

Súčasťou programu bola aj obľúbená tombola, v ktorej si 31 vecných cien od partnerov a vedenia UNIZA našlo svojich nových majiteľov. Záverečnú hudobnú bodku za večerom dal DJ Kuko so svojimi obľúbenými video odies mixami.

Reprezentačný ples UNIZA 2026 opäť potvrdil, že patrí medzi najvýznamnejšie spoločenské udalosti univerzity – večer, na ktorý sa bude ešte dlho spomínať.

Vidíme sa o rok!

ČO SO STRESOM?

TEXT EVA VLČKOVÁ FOTO PINTEREST

Búšenie srdca, zrýchlený tep, triaška končatín... To je niekoľko prejavov stresu. Stres nie je záležitosťou len študentov pred skúškou, ale môže byť našim každodenným spoločníkom. Život je plný náročných situácií – sme atakovaní tlakom na dokonalý výkon, dodržiavaním termínov. Tieto faktory môžu viesť k stresu, vyčerpaniu, či k syndrómu vyhorenia. Ako tomu predísť a zachovať si life-work-balance? Tému stres a čo s ním, konzultujeme s Mgr. Valériou Moricovou, PhD., ktorá pôsobí na Katedre krízového manažmentu FBI UNIZA a stresu a jeho prevencii sa venuje aj profesionálne. Okrem toho pôsobí na univerzite aj ako psychologická poradkyňa, koordinátorka pre študentov so špecifickými potrebami a koordinátorka Buddy systému UNIZA.

Stres

Stres je fyzický stav, ktorým reagujeme na stresor, teda na určitú skutočnosť, ktorá sa nás dotýka. Stresory môžu byť rôzne. „To, čo jedného vystresuje, pre iného môže byť optimálnym stavom, ktorý ho poháňa k činnosti. A práve to, ako reagujeme, dokážeme ovplyvňovať,“ vysvetľuje doktorka Valéria Moricová. Stresorov je okolo nás veľa, ale my sa rozhodujeme, akú reakciu zvolíme. Preto je dôležité poznanie stresorov. Keď ich nepoznáme, môže sa stať, že s nami všetko hýbe a rýchlo vybuchneme. „Napríklad ma môže stresovať časový tlak. Na druhej strane sa môže stať, že potrebujem pracovať pod tlakom. Nakoniec síce podám dobrý výkon, ale som z toho hotový, vystresovaný. Keď už toto o sebe viem, môžem si v budúcnosti rozdeliť nejakú úlohu na menšie čiastky, ak sa to dá. Môžem si radšej niečo postupne pripraviť, aby som to lepšie zvládol, než potom horúčkovo dokončovať nejakú úlohu.“

Ako rozpoznáme stres?

Stres je reakcia organizmu na stresory rôzneho druhu – od telesného ohrozenia ako je hlad či telesná námaha, cez strach, neistotu až po komplexné stresory ako sú choroba, pracovný tlak, konfliktná situácia či dopravná záпча. Prejavy stresu sú rôzne – môžu to byť somatické príznaky – ako potenie sa, červenanie, búšenie srdca, zrýchlené

dýchanie, pocit ťažoby. Prejavy stresu môžu byť aj psychické – poruchy spánku, podráždenosť, vznetlivosť. „Keď vnímame, že reagujeme nervóznejšie, je užitočné zamyslieť sa, prečo takto reagujeme, čo sa za našou nervozitou skrýva. Cítíme sa ohrození? Vyrušilo nás niečo? Treba však povedať, že stres nie je vždy zlý. Niekedy nás naozaj povzbudzuje, motivuje, pomôže nám vydať lepší výkon, len problém je, keď je stres chronický. Keď sa stresová situácia opakuje stále dookola, až nám to prináša väčšie ťažkosti v podobe totálneho vyčerpania, únavy, ťažkých myšlienok. V stave vyčerpania si už možno ani sami nevieme identifikovať naše stresory, preto je vhodné využiť odbornú pomoc,“ radí psychologická poradkyňa.

Tri reakcie na stres

Môže sa zdať, že každý reaguje na stres inak. Máme však tri základné reakcie na stres, ktoré sú prítomné u každého, hoci si ich ani neuvedomuje. Je to boj, útek a ustrnutie. Boj môže byť aktivácia, nasadenie všetkých síl do danej úlohy, riešenie, konanie. Útek môže byť doslova fyzický alebo mentálny, ktorý sa prejaví napríklad ako odchod od danej úlohy. „Tretia reakcia ustrnutie je najohrozujúcejšia a najhoršia z pohľadu zvládania stresu, lebo znamená neschopnosť vyjadriť sa alebo si nevieme na niečo spomenúť. Až keď situácia pominie, nabehnú nám argumenty alebo myšlienky, čo sme mohli urobiť alebo povedať. Môže byť dobré spoznať vlastné reakcie a zamyslieť sa nad svojimi reakciami v strese – ak sa mám dostať do nejakého konfliktu, ako reagujem? Chcem ujsť alebo radšej konkrétneho kolegu obídem? Neutekám pred niektorými vecami? Nezametám ich pod koberec? Lebo takým spôsobom sa problém nevyrieši, naopak sa zväčšuje,“ vysvetľuje odborníčka.

A čo potom?

Ak si vieme identifikovať, čo sú pre nás stresory a aké sú naše reakcie, môžeme

sa skúsiť zamyslieť nad tým, či môžeme tento stresor zo života odstrániť alebo zmeniť. Pani Moricová hovorí: „Nie vždy sa to dá. Môžeme však v sebe hľadať nejaký zdroj, na základe ktorého alebo vďaka ktorému zvládneme danú situáciu. Je super s tým pracovať, nenechať to len tak, že to nejako prejde samo. Niekedy to prejde samo, ale niekedy sa z malých drobných kôpok stanú obrovské kopce, ktoré už sami nevládžeme spracovať.“ Ako príklad uvádza alkohol, omamné látky alebo pozeranie seriálov či filmov, keď nám slúžia ako výhovorka namiesto toho, aby sme riešili to, čo potrebujeme. Naš problém sme týmto nevyriešili a jedného dňa môže vybuchnúť.

Grounding

Práca so stresom môže vyzeráť u každého inak – v závislosti od toho, čo koho stresuje a čo komu pomáha. „Ideálne je uvedomiť si, čo konkrétne je pre mňa komplikované a stresujúce. V akútnej stresovej situácii sú veľmi vhodné dychové cvičenia. Je to spomalenie, zastavenie sa, nádych, podržať a dlhší výdych. A potom si treba uvedomiť, povedať: čo musím teraz urobiť, aby som to zvládol?“ pýta sa psychologická poradkyňa. Zároveň radí, ako techniky možno využiť pri strese. „V akútnych fázach stresu môžeme využiť rôzne techniky, ktoré nazývame grounding. Sú to stabilizačné techniky, napríklad napočítat' do desať. Alebo sa sústrediť na všetky modré predmety v priestore a spočítat' ich. Pekná technika je uvedomiť si päť vecí – Technika 5-4-3-2-1 (zmyslový scan): 5 vecí, ktoré vidím (napr.: pomenúvajte farby a tvary); 4 veci, ktoré cítim dotykom (napr.: textúra stolovej dosky, kontakt chodidiel s podlahou); 3 zvuky, čo počujem (napr.: vzdialený šum, vlastné dýchanie, tikot hodín); 2 vône, čo cítim (napr.: vôňa kávy, mydlo na rukách, vzduch v miestnosti, ak nič necítim, pomenujem „žiadna výrazná vôňa“); 1 chuť (napr.: dúšok vody, mentol z pastilky, sucho v ústach). Niekomu môže pomôcť otvoriť okno, vyvet-

PKC UNIZA – Poradenské a kariérne centrum UNIZA. Stres nám môže podšúvať negatívne myšlienky typu: Nikto mi s tým nepomôže, na všetko som sám. Nie je to pravda.

Žiť ľudskosť

Pri strese na pracovisku nám môže pomôcť otvorená a jasná komunikácia. Vzťahy nemusia byť ideálne na celom oddelení (katedre), ale určite sa všade nájde aspoň zopár jedincov, s ktorými si ľudsky porozumieme. Je krásne ľudské zaujímať sa o seba navzájom. Vidieť tých okolo seba ako ľudí, s ktorými sme na jednej lodi. „A keď vidíme na kolegovi či študentovi, že sa niečo deje, že niektoré veci sú inak ako v minulosti, pýtajme sa. Na začiatok stačí jednoduchá otázka: Ako sa máš? Ale nemyslieť túto otázku ako zdvorilostnú formulku, ale ako úprimný záujem o druhého,“ radí koordinátorka Buddy systému UNIZA. Ľudskosť vnesie medzi nás atmosféru podpory a komunity, pretože to čomu dávam pozor, to sa posilňuje.

Neprestat' sa učiť

Zručnosť potrebná v ďalšom storočí je vzdelávať sa, rozvíjať sa. A to platí nielen v zamestnaní, ale aj v osobnom živote. Nezastat' pri objavovaní svojho ja, reflexii a hľadaní nových spôsobov života. „Ak mi doteraz fungovala jedna technika na stres, neznamená to, že mi bude fungovať už navždy. Mením sa ja ako človek, nadobúdam nové skúsenosti, menia sa okolnosti okolo... Na ceste k vnútornej harmónii sa nedá stáť – mentálne ani fyzicky,“ uzatvára psychologička Valéria Moricová. ●

YOU CAN'T
DO A GOOD
JOB
IF YOUR JOB
IS ALL YOU
DO.

rat'sa. Ide o to, aby sme upokojili emocionálnu časť, ktorá pri tej stresovej reakcii často prevláda. Náš mozog potrebuje trochu prepnúť a potrebujeme ho dostať späť k tomu, aby začal rozmýšľať nad tou situáciou. Emócie si uvedomíme, pomenujeme a zameriame sa na to, čo je teraz dôležité v danom momente urobiť. Lebo ak prevládajú emócie, mozog je paralyzovaný, nedokáže rozmýšľať, ani vyhodnotiť drobnosti. Vtedy si môžeme pomôcť stabilizačnými technikami.“

Hovoriť alebo písať

Účinnou prevenciou chronického aj akútneho stresu môže byť rozprávanie. Hovoriť o sebe a o svojom prežívaní s niekým, komu dôverujem, je liečivé. Pomôže nám to odhaliť vlastné skryté zákutia a zároveň sa tým uvoľňuje vnútorné napätie. Kto z rôznych dôvodov nevie rozprávať, môže písať – napríklad vo forme denníka či inou formou. Pekným príkladom je písať si denník vďačnosti, kde si zapisujeme malé drobnosti, ktoré nás potešili. Alebo si môžeme tvoriť fotodeník so spomienkami – nie preto, aby sme potom plakali nad tým, čo bolo, ale aby sme si v ťažkom období uvedomili, že bude aj dobre. Samozrejme, ani to nie je pre každého. Nech sa rozhodneme pre ktorúkoľvek formu, podstatné je, aby sme svoje myšlienkové pochody dostávali von.

Prevencia

Stresu ako takému sa úplne nevyhneme, ale zvládať ho nám môže pomôcť aj to, že si nájdeme čas robiť to, čo nás baví. Zároveň by sme mali robiť niečo iné ako v práci. Ak pracujeme veľa mentálne, môžeme si nájsť čas a priestor pre fyzickú aktivitu ako je šport, tanec, práca v záhrade, práca na dome. Tak si nabíjame a vytvárame svoje vnútorné zdroje.

Life-work-balance

Šťastný život je v podstate o rovnováhe medzi prácou, rodinou a naším hobby. Nájsť si to svoje naplnenie, svoju spokojnosť, svoju harmóniu. Je veľmi dôležité, aby sme mali každú oblasť života aspoň čiastočne naplnenú. „V detstve sme to tak pravdepodobne aj mali – žili sme vo vzťahoch, mali sme nejaký šport, nejaký krúžok. Ale čím sme starší, tým akoby menej aktivít robíme. Aby sme v čase, keď máme v jednej oblasti problém, mohli čiahnuť do druhej a posilniť sa tým, čo tam nájdeme. Napríklad ak ma stresuje pracovný život, viem, že sa mimo práce stretávam s iným okruhom ľudí, kde nájdem podporu a prijatie. Niekedy je to aj o tom, že skúšam, čo mi bude fungovať. Človek by si mal vytvoriť tzv. psycholekárníčku, takú svoju databázu zdrojov. Pekne sa to ukázalo počas covidu, keď sme sa nemohli stretávať s druhými – ale mohli sme chodiť na prechádzky, venovať sa individuálnym činnostiam. Ak niekto nemal tieto iné zdroje – iné záľuby alebo kolónky, mohol byť z tohto obdobia viac frustrovaný, vystresovaný. Je dobré mať viacero záujmov, viacero zdrojov. V čase krízy jedného môžeme čerpať z iného,“ vysvetľuje doktorka Moricová.

Nezostat' sám

Pri ťažkom období je dôležité nezostat' sám. Môžeme mať dopredu premyslené, koho by sme oslovili, komu by sme sa vyrozmávali. Ak takého človeka nemáme v najbližšom kruhu, možno ho nájdeme v širšom okolí. Ak ani tam nikomu nedôverujeme, existuje linka dôvery Nezábudka, neziskové organizácie (napr.: Liga za duševné zdravie, IPčko), ďalej sú k dispozícii certifikovaní psychológovia, terapeuti, odborníci (napr.: ksebe, Hedepy, Nepanikař). Na univerzite majú študenti aj zamestnanci možnosť využiť služby

MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA EXISTING BRIDGES 2025 V ŽILINE

TEXT PETRA BUJŇÁKOVÁ, JAROSLAV ODROBIŇÁK, SVF UNIZA

V dňoch 5. – 7. novembra 2025 sa Žilina stala centrom odborných diskusií a vízií o budúcnosti existujúcich mostov. Pilotnú medzinárodnú konferenciu „Existing Bridges 2025“ zorganizovala Katedra stavebných konštrukcií a mostov Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity. Podujatie sa konalo pod záštitou ministra dopravy Slovenskej republiky JUDr. Ing. Jozefa Ráža a rektora Žilinskej univerzity prof. Ing. Jána Čelka, CSc.

Takmer 150 odborníkov z akademickej sféry, priemyslu a verejného sektora zo Slovenska a ďalších siedmich krajín predstavilo perspektívne riešenia a moderné technológie, ktoré majú potenciál formovať budúcnosť údržby a rekonštrukcie mostov. Medzi účastníkmi nechýbali ani zástupcovia významných výskumno-vývojových spoločností z Rakúska, Nemecka a Českej republiky, ktoré disponujú rozsiahlymi skúsenosťami s automatizovanými online modulárnymi monitorovacími systémami určenými na zber dát priamo z mostných konštrukcií.

Podujatie prinieslo bohatý program prezentácií, odborných diskusií, prípadových štúdií a výsledkov výskumu zameraných na monitorovanie a diagnostiku technického stavu existujúcich mostov. Súčasťou programu boli aj exkurzie priamo na objektoch železničného uzla Žilina budovaného v rámci modernizácie železničného koridoru.

Jedným z vrcholov konferencie „Existing Bridges 2025“ bola panelová diskusia, ktorá spojila odborníkov z rôznych oblastí mostného hospodárstva. Diskusia vytvorila priestor na výmenu názorov medzi zástupcami správy a údržby železničných mostov (Železnice Slovenskej republiky), cestnej infraštruktúry (Slovenská

správa ciest, Samosprávne kraje Slovenska – SK8), stavebného sektora (Zväz stavebných podnikateľov Slovenska), projektovania mostov (AFRY CZ) a akademickej sféry (Stavebná fakulta Žilinskej univerzity). Všetci panelisti priniesli jedinečný pohľad na výzvy, ktorým dnes čelia cestné aj železničné mosty, a diskutovali o tom, ako zabezpečiť ich bezpečnú a udržateľnú prevádzku. Účastníci sa zhodli, že pred nami stoja zásadné výzvy spojené so starnúcou infraštruktúrou, rastúcou intenzitou dopravy a nevyhnutnou investíciou do modernizácie a digitalizácie.

Zároveň zdôraznili, že jedným z kľúčov k úspechu pri riešení spomenutých výziev je podpora vzdelávania odborníkov v oblasti mostného inžinierstva, systematická, odborná a dátovo riadená správa mostov a úzka spolupráca všetkých zainteresovaných strán.

Osobitne nás potešila návšteva významných profesorov z renomovaných univerzít Polytech Clermont Ferrand (Francúzsko), Andalas University (Indonézia), Budapest University of Technology and Economics (Maďarsko), Wrocław University of Science and Technology a Silesian University of Technology v Gliwiciach (Poľsko), ako aj České vysoké učení technické v Prahe (ČVUT) a Vysoké učení technické v Brne (VUT) z Českej republiky. Tieto partnerské univerzity sa radia medzi kľúčové technické inštitúcie s dlhoročnou tradíciou a excelentným výskumom v oblasti mostného staviteľstva.

Veľká vďaka patrí všetkým stavebným spoločnostiam a mediálnym partnerom, ktorí podporili túto pilotnú myšlienku. ●

STAVEBNÁ FAKULTA PARTNEROM PROGRAMU NORISK

TEXT PETRA BUJŇÁKOVÁ, SVF UNIZA FOTO NORISK

Stavebná fakulta Žilinskej univerzity v Žiline sa oficiálne v roku 2025 zaradila medzi asociovaných partnerov prestížneho medzinárodného vzdelávacieho programu NORISK – Risk Assessment and Management of Civil Infrastructures. Program reaguje na rastúcu potrebu odborníkov, ktorí dokážu hodnotiť technické, environmentálne a spoločenské riziká v období klimatických zmien a starnúcej infraštruktúry. Program NORISK vznikol vďaka podpore iniciatívy Erasmus Mundus, ktorá umožňuje študentom absolvovať štúdium v rôznych krajinách a získať spoločný magisterský titul (tzv. Joint Master Degree). Konzor-

cium tvoria štyri hlavné akademicke inštitúcie: University of Minho v Portugalsku, Università di Padova v Taliansku, La Rochelle Université vo Francúzsku a Universitat Politècnica de Catalunya v Španielsku. Spolu s nimi program podporuje rozsiahla sieť viac než 130 asociovaných partnerov z celého sveta vrátane univerzít, výskumných inštitúcií, súkromného sektora a troch technických univerzít z Aliancie PIONEER. Spoločne vytvárajú interdisciplinárne vzdelávacie prostredie, v ktorom sa prepájajú inžinierske disciplíny, dátová analytika, manažment rizík a udržateľné plánovanie. Zapojením do programu NORISK sa Stavebná

fakulta Žilinskej univerzity bude podieľať na výučbe, konzultáciách diplomových a doktorandských prác, výskumných aktivitách a odborných workshopoch. Partnerstvo zároveň posilní medzinárodnú spoluprácu fakulty a otvorí nové príležitosti pre študentov i pedagógov v oblasti hodnotenia a manažmentu rizík dopravnej infraštruktúry. ●

PIONEER: DISKUSIE O BUDÚCNOSTI UNIVERZÍT V HELSINKÁCH

TEXT PETRA BUJŇÁKOVÁ, SVF UNIZA FOTO PIONEER

Helsinki, 27. januára 2026 – Na pôde Laurea University of Applied Sciences sa uskutočnila panelová diskusia venovaná tvorbe inovatívneho ekosystému a formovaniu vysokoškolského vzdelávania v 21. storočí. Diskusia pod názvom „Shaping the Future of Higher Education Ecosystem“ privítala odborníkov z európskej aliancie PIONEER a pracovného balíka Ecosystem Co creation. V diskusii vystúpili prof. Eikke Perim (TH Köln, Nemecko), Dr. Lizanne Richle (BFH Bern, Švajčiarsko), doc. Petra Bujňáková (UNIZA, Slovensko) a komentátor Dr. Ilkka Kurkela, riaditeľ pre spoluprácu univerzity s priemyselnými partnermi z hostiteľskej Laurea University. Diskutujúci sa zhodli, že univerzity stoja na prahu zásadných zmien. Kľúčovými témami diskusie boli flexibilné študijné programy, prepojenie vzdelávania s praxou a úloha univerzitno-podnikateľských partnerstiev pri rozvoji regionálnych inovačných ekosystémov. Odborníci poukázali na dynamický nástup umelej inteligencie, ktorá sa stala jedným z najvplyvnejších trendov v akademickom prostredí. AI postupne pretvára procesy na univerzitách od samotnej výučby a tvorby študijných materiálov, cez automatizáciu administratívnych úloh, až po podporu vedeckého výskumu. Významnú pozornosť získala aj téma startupov, ktoré podľa panelistov predstavujú nevyhnutný prvok moderného akademického prostredia. Startupy ponúkajú priestor pre experimentovanie, interdisciplinárnu spoluprácu a rýchly transfer technológií do praxe. Zároveň vytvárajú nové pracovné príležitosti a priťahujú talenty i investície, čím posilňujú konkurencieschopnosť regiónov naprieč Európou.

Diskusia potvrdila, že budúcnosť vysokoškolského vzdelávania bude stáť na flexibilitě, inováciách a aktívnom prepájaní akademického a priemyselného prostredia. Aliancia PIONEER plánuje v tejto oblasti pokračovať v spoločných iniciatívach aj v nasledujúcich rokoch.

Účasť Žilinskej univerzity na tomto podujatí opätovne potvrdzuje jej záväzok podporovať medzinárodnú spoluprácu, inovácie vo vzdelávaní a rozvoj európskych akademických partnerstiev. ●

TALENTDETECTOR2026_WINTER

TEXT A FOTO ZUZANA STRAKOVÁ, SJF UNIZA

Dňa 9. januára 2026 sa v poľských Gliwiciach uskutočnil 12. ročník medzinárodnej študentskej vedeckej konferencie TalentDetector2026_Winter, ktorú organizovala Politechnika Śląska. Podujatie bolo zamerané na prezentáciu výsledkov výskumu v oblastiach materiálového inžinierstva, povrchových úprav a moderných experimentálnych metód a vytvorilo priestor na stretnutie študentov a doktorandov z viacerých univerzít.

Konferencie sa zúčastnili študenti inžinierskeho a doktorandského štúdia študijného programu Materiálové inžinierstvo z Katedry materiálového inžinierstva SJF UNIZA. Odborný program pozostával z prednášok, v ktorých účastníci prezentovali svoje projekty a diskutovali o možnostiach ich praktického využitia, kde našu katedru reprezentovala s vyzvanou prednáškou doktorandka Ing. Melisa Šnircová, ktorá prezentovala svoj výskum z oblasti horčíkových zliatin pre biodegradovateľné implantáty. Jej vystúpenie zaujalo odborným spracovaním aj aktuálnosťou témy a vyvolalo podnetnú diskusiu medzi účastníkmi. Študenti a doktorandi predstavili svoje práce v posterovej sekcii.

Účasť na TalentDetector2026_Winter bola pre našich študentov významnou skúsenosťou a motiváciou pokračovať vo výskumnej činnosti a úspešne reprezentovať Katedru materiálového inžinierstva na ďalších odborných fórach. ●

VÝZNAMNÁ SPOLUPRÁCA MEDZI KKM UNIZA A MV SR

TEXT DANIEL CHOVANEC, KATARÍNA HOLLÁ, KATARÍNA BUGANOVÁ, FBI UNIZA FOTO MVSR

Katedra krízového manažmentu Fakulty bezpečnostného inžinierstva (KKM UNIZA) dosiahla významný míľnik, ktorý má priamy dopad na bezpečnosť a odolnosť Slovenskej republiky. V úzkej spolupráci so Sekciou krízového riadenia Ministerstva vnútra SR a odborníkmi na oboch stranách vznikla „Metodika posúdenia rizika v sektoroch kritickéj infraštruktúry“, ktorá predstavuje jednotný a prakticky použiteľný rámec pre hodnotenie rizík naprieč sektormi kritickéj infraštruktúry. Metodika prináša nové prístupy posudzovania rizík, vrátane interaktívneho a analytického nástroja a podporuje systematické, porovnateľné a transparentné vyhodnocovanie hrozieb a dopadov na kľúčové služby štátu. Jej význam podčiarkuje aj to, že tieto prístupy boli zahrnuté do prijatej Stratégie odolnosti kritických subjektov SR, schválenej vládou SR 9. januára 2026, ktorá je ďalším zásadným krokom po transpozícii smernice CER do národnej legislatívy. Z pohľadu praxe je významné, že stratégia vytvára rámec pre koordináciu naprieč rezortmi a zavádza systematickejšie uvažovanie o hrozbách (fyzických aj kybernetických).

Kritické subjekty tvoria chrbticu fungovania modernej spoločnosti od energetiky, dopravy a zdravotníctva, cez finančné služby až po digitálnu infraštruktúru a ich odolnosť

je základom národnej bezpečnosti, ekonomickej stability aj ochrany života a zdravia obyvateľov.

Na príprave metodiky sa za KKM UNIZA podieľali doc. Ing. Katarína Hollá, PhD., Ing. Samuel Kočkár, PhD., doc. Ing. Katarína Buganová, PhD., doc. Ing. Jozef Kubás, PhD., prof. Ing. Jozef Ristvej, PhD. EMBA, a Ing. Daniel Chovanec. Výsledok je dôkazom, že prepojenie akademického prostredia s rezortnou praxou dokáže priniesť riešenia využiteľné v celom systéme verejnej správy. Teraz prichádza rozhodujúca fáza implementácie, skutočná výzva, ktorá si vyžiada koordinovanú spoluprácu všetkých zainteresovaných strán a zároveň príležitosť ďalej posilňovať odolnosť krajiny a pripravovať odborníkov, ktorí budú tieto postupy profesionálne ovládať. ●

IGNITING SKILLS, SHARING KNOWLEDGE: EASS & UNIVERSITY OF ŽILINA

TEXT ALŽBETA ŽEREBÁKOVÁ, KATARÍNA HOLLÁ, SAMUEL KOČKÁR, FBI UNIZA

FOTO ALŽBETA ŽEREBÁKOVÁ, FBI UNIZA

Medzinárodné mobility predstavujú dôležitý nástroj rozvoja odborného vzdelávania nielen v oblasti bezpečnosti, keďže umožňujú konfrontáciu teoretických konceptov s reálnou praxou v odlišných podmienkach. V tomto kontexte sa v dňoch 19. – 23. januára 2026 uskutočnila študentská odborná mobilita realizovaná v rámci projektu SAFAR, zameraná na prehĺbenie spolupráce medzi Fakultou bezpečnostného inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline (Katedra krízového manažmentu) a Estonian Academy of Security Sciences (EASS).

Cieľom mobility bolo získať komplexný prehľad o systéme prípravy bezpečnostných zložiek a odborníkov v Estónsku, so zameraním na integráciu akademického vzdelávania, praktického výcviku a simulačných metód. Program prebiehal na pôde EASS v Tallinne a zahŕňal odborné prednášky, riešenie modelových krízových situácií v simulačnom centre a experimentálne aktivity v požiarnej laboratóriu ako aj simuláciu krízovej komunikácie počas mimoriadnych udalostí.

Osobitnú odbornú hodnotu mala návšteva záchranárskej školy vo Väike-Maarja, kde mali účastníci možnosť participovať na terénnom cvičení a analyzovať princípy riadenia zásahu, tímovej koordinácie a rozhodovania v podmienkach blízkeho reálnym udalostiam. Táto skúsenosť poskytla cenný pohľad na prepojenie teoretickej prípravy s praktickým výkonom záchranných zložiek a krízového riadenia.

Záverečné odborné diskusie boli zamerané na porovnanie estónskeho a slovenského prístupu k vzdelávaniu v oblasti bezpečnosti a identifikáciu prvkov využiteľných v ďalšom rozvoji vzdelávacích a výskumných aktivít. Mobilita v rámci projektu SAFAR tak potvrdila význam systematickej medzinárodnej spolupráce ako predpokladu zvyšovania kvality vysokoškolského vzdelávania a odbornej prípravy nielen študentov. ●

MIKULÁŠSKA FEIT VÝPRAVA 2025

TEXT A FOTO MARIÁN HRUBOŠ, PETER BRÍDA, FEIT UNIZA

Aj tento rok sa študenti a zamestnanci FEIT vydali na spoločnú Mikulášsku výpravu na Chatu pod Suchým v Malej Fatre. Výprava sa konala 10. decembra 2025 a zúčastnilo sa jej viac než 30 odvážlivcov.

Po úvodnom privítaní sme sa vybrali cez zrúcaninu hradu Starhrad na začiatok hrebeňovky Malej Fatry.

Pre niektorých prechádzka, pre iných hrdinský výkon. Výhodou jednotlivých zastavení bola možnosť porozprávania sa a prediskutovania tém, ktoré by na akademickej pôde nikomu nenapadli.

Po úspešnom zvládnutí všetkých nástrah, výhľadov a páuz na vydýchanie, celá výprava úspešne dorazila na chatu. Po krátkom občerstvení sa pár odvážlivcov vybralo na Suchý.

Na chate pokračovala občerstvovačka a účastníkov obdaril „Mikuláš“ malou sladkosťou. Následne sa už iba zbehlo späť na stanicu a všetci spokojní a odreagovaní od zhonov končiaceho semestra išli domov. Sme radi, že spoločná mikulášska turistika sa udomácnila v „akademickom“ kalendári FEIT a už teraz sa tešíme na pokračovanie. ●

POTRAVINOVÁ ZBIERKA FEIT 2025

TEXT PETER BRÍDA, FEIT UNIZA

FOTO ARCHÍV FEIT UNIZA

V predvianočnom období sme sa na FEIT rozhodli pomôcť sociálne slabším rodinám a zorganizovali sme potravinovú zbierku. V úzkej spolupráci s Diecéznou charitou Žilina sme sa do toho pustili. Vďaka vašej štedrosti a podpore sa nám podarilo vyzbierať približne 15 kg trvanlivých potravín, ktoré sme 16. decembra 2025 odovzdali zástupcovi charity pánovi kaplánovi Mgr. Michalovi Meliškovi.

Zbierka prebiehala do 16. decembra 2025 a študenti a zamestnanci FEIT mohli prispievať trvanlivými potravinami ako ryža, detská krupica, cestoviny, olej, konzervované ryby a mäso, zeleninové konzervy, čaje, džemy a detské výživy. Zbierka bola realizovaná v priestoroch dekanátu FEIT.

Chceli by sme sa poďakovať všetkým, ktorí prispeli a pomohli zabezpečiť bezproblémový priebeh zbierky. Osobitné poďakovanie patrí kolegyniam zo študijného oddelenia, Bc. Viere Belákovej a Bc. Emílii Pekárovej, za ich podporu a pomoc.

Veríme, že FEITáci sú nielen šikovní ľudia, ale majú aj srdce na správnom mieste a dokážu sa podeliť a pomôcť tým, ktorí to potrebujú. Vaša štedrosť a podpora sú pre nás nesmierne cenné.

Ďakujeme vám všetkým! ●

FEIT UNIZA A SIEMENS MOBILITY POKRAČUJÚ V SPOLUPRÁCI

TEXT PETER BRÍDA, FEIT UNIZA

FOTO ARCHÍV FEIT UNIZA

Siemens Mobility s. r. o. patrí k našim tradičným partnerom v oblasti podpory vzdelávania. Táto spolupráca pokračuje aj v tomto akademickom roku.

Cieľom spolupráce je prepájať teóriu s praxou a poskytnúť našim študentom jedinečný kontakt vo vzdelávaní s priemyslom. Odborníci zo spoločnosti Siemens Mobility realizujú odborné prednášky, zároveň spoločnosť ponúka študentom odbornú prax, bakalárske a diplomové práce a tiež možnosť rozvoja ich teoretických poznatkov prostredníctvom reálnych projektov. ●

NOVÉ PARTNERSTVO

FEIT UNIZA A UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES HRVATSKO ZAGORJE KRAPINA

TEXT PETER BRÍDA, FEIT UNIZA FOTO ARCHÍV FEIT UNIZA

Fakulta elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline (FEIT UNIZA) a University of Applied Sciences Hrvatsko Zagorje Krapina oficiálne spečatili nové partnerstvo podpisom memoranda o spolupráci. Ide o významný krok, ktorý otvára dvere intenzívnejšej vedecko-výskumnej, pedagogickej aj projektovej kooperácii medzi Slovenskom a Chorvátskom.

Prepojenie dvoch dynamických regiónov

Chorvátska univerzita v Krapine pôsobí v severozápadnom regióne krajiny, ktorý je známy svojou podnikavosťou a blízkosťou k Záhrebu a slovinským hraniciam. FEIT UNIZA je zas dlhodobo etablovaným centrom technického vzdelávania a výskumu na Slovensku, s bohatou tradíciou v elektrotechnike, informatike, doprave a telekomunikáciách.

Spojenie týchto dvoch inštitúcií vytvára prirodzený most medzi regiónmi, ktoré majú ambíciu rozvíjať moderné technológie a podporovať mobilitu študentov aj pedagógov.

Hlavné oblasti spolupráce

- GNSS systémy (Global Navigation Satellite Systems)

Obe inštitúcie sa venujú oblastiam, ktoré úzko súvisia s navigačnými a lokalizačnými technológiami. Spolupráca môže zahŕňať spoločné výskumné projekty v oblasti presného určovania polohy, vývoj aplikácií pre dopravu, geodéziu či inteligentné mestá, výmenu know-how v oblasti spracovania signálov a satelitnej komunikácie.

- Informatika a moderné IT technológie

FEIT UNIZA má silné zázemie v informatike, elektrotechnike, IKT a kybernetike. Chorvátska univerzita zas rozvíja moderné študijné programy orientované na prax a regionálne potreby. Partnerstvo umožní spoločné výučbové aktivity, výmenu

študentov cez Erasmus+, spoluprácu na softvérových projektoch, organizáciu workshopov, letných škôl a odborných seminárov.

- Doprava a autotronika

FEIT UNIZA je známa aj svojím dlhoročným pôsobením v oblasti dopravných technológií, inteligentných dopravných systémov a autotroniky. Práve tu vzniká ďalší silný priestor pre spoluprácu: výskum a vývoj v oblasti elektronických systémov vozidiel, aplikácie GNSS v doprave (monitoring, navigácia, bezpečnostné systémy), inteligentné dopravné riešenia a smart mobility, prepojenie výučby s praxou v automobilovom a dopravnom priemysle.

Táto oblasť je obzvlášť perspektívna, keďže oba regióny majú silné väzby na automobilový sektor a rastúci dopyt po odborníkoch v oblasti moderných dopravných technológií.

Prečo je memorandum dôležité

Podpis memoranda nie je len formálnym aktom – ide o strategický krok, ktorý môže priniesť konkrétne výsledky: posilnenie medzinárodného profilu oboch univerzít, zvýšenie mobility študentov a pedagógov, možnosť spoločného zapájania sa do európskych grantových výziev, prepojenie akademického prostredia s regionálnymi potrebami priemyslu.

Výhľad do budúcnosti

Partnerstvo medzi FEIT UNIZA a University of Applied Sciences Hrvatsko Zagorje Krapina má potenciál prerásť do dlhodobého a produktívneho vzťahu. Obe inštitúcie sa profilujú ako moderné, otvorené a orientované na praktické výsledky – čo je ideálny základ pre spoločné projekty, ktoré môžu mať dopad nielen na akademickú obec, ale aj na priemysel a spoločnosť. ●

NAJPREDÁVANEJŠIE PUBLIKÁCIE ROKA 2025

TEXT ALENA MICHÁLKOVÁ, DARINA KUZMIKOVÁ, EDIS-VYDAVATELSTVO UNIZA

V našom univerzitnom vydavateľstve EDIS každý rok vyhodnocujeme, ako sa darilo našim publikáciám najmä z hľadiska počtu predaných kusov.

Už tradične sa na prvých miestach v počte predaných kusov umiestňujú skriptá. Minulý rok sa predalo najviac z titulu Zbierka príkladov a úloh z matematiky pre prijímacie skúšky na vysoké školy z dielne autorov z FPEDAS. Najžiadanejšou vysokoškolskou učebnicou bola publikácia Náuka o materiáli kolektívu autorov pod vedením prof. Skočovského. Obe publikácie patria dlhodobo k žiadaným titulom.

Celkovo najpredávanejšou knihou vo vydavateľstve sa však stala knižná novinka, ktorá vyšla tesne pred Vianocami, a to odbornopopularizačná kniha „Tatranské úzkokoľajky v zrkadle času“.

Medzi e-knihami sa rovnako ako minulý rok najstahovanejšou e-knihou stala publikácia autora z FRI doc. Michala Kvetu – Become master in SQL. Publikáciu si však oproti minulému roku stiahlo oveľa viac zákazníkov, až 104 (minulý rok 45). Podrobnejšie výsledky sú znázornené v nižšie uvedených tabuľkách. ●

Najpredávanejšie tlačené publikácie za rok 2025

P. č.	Autor	Názov	Počet predaných kusov
1.	P. Böhm, O. Blažeková, G. Böhmová, J. Gazdíková, M. Stacho, M. Vojteková	Zbierka príkladov a úloh z matematiky pre prijímacie skúšky na vysoké školy	125
2.	R. Konečná, E. Tillová, A. Vaško, L. Markovičová	Materiály II. Návod na cvičenia	121
3.	J. Bronček, R. Baštovanský, V. Konstantová, J. Jeniš	Konstruovanie 1. Návod na cvičenia	109
4.	O. Bokůvka, R. Konečná, E. Tillová, P. Skočovský	Materiály I. Návod na cvičenia	77
5.	J. Frnda, V. Šimková	Informatika pre FPEDAS - MS EXCEL	69
6.	P. Böhm	Matematika. Zbierka úloh pre 1 ročník FPEDaS	67
7.	A. Z. Gavláková, J. Trnovcová	MALINA naučme sa spolu po slovensky	61
8.	FPEDAS, kolektív autorov	Súbor otázok testu všeobecných vedomostí na prijímacie konanie na bakalárske štúdium	53
9.	P. Skočovský, O. Bokůvka, R. Konečná, E. Tillová	Náuka o materiáli	45
10.	V. Šoltés	Kriminológia. Prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti v regiónoch Slovenska	39

Najpredávanejšie e-knihy za rok 2025

P. č.	Autor	Názov	Počet predaných e-kníf
1.	M. Kvet	Become master in SQL	104
2.	V. Moricová, J. Studená, Z. Zvaková, D. Kováčová	Krízová intervencia a krízová komunikácia v bezpečnostných vedách	98
3.	M. Varmus, R. Adámik	Skriptá k predmetu marketingová komunikácia	65
4.	M. Straka, D. Gonda, L. Buzna	Úvod do strojového učenia	40
5.	Z. Staníková, L. Pančíková	Úvod do mikroekónómie	35

ZIMNÉ TELOVÝCHOVNÉ SÚSTREDENIA 2026

TEXT LUDMILA MALACHOVÁ, ÚTV UNIZA FOTO ARCHÍV ÚTV UNIZA

Ústav telesnej výchovy UNIZA každoročne pripravuje do ponuky zimných telovýchovných sústreďení domáce i zahraničné lyžiarske strediská tak, aby mali naši študenti čo najlepšie podmienky pre zimné športy. Väčšinu plánovaných akcií máme už za sebou, hoci zima sa ešte zďaleka nekončí. Na úvod sezóny sme zvolili lyžovačku v Rakúskych Alpách, v známom lyžiarskom stredisku Mühlbach am Hochkönig – Dienten, ktoré prináša širokú ponuku zjazdoviek s panorámou na najvyšší kopec Hochkönig (2941m), ubytovanie s polpenziou priamo pri zjazdovke, wellness a neodmysliteľnú večernú zábavu.

Jasná, ako najväčšie lyžiarske stredisko s výbornými podmienkami pre zimné športy na Slovensku, nám ponúkla viac ako 50 km zjazdoviek rôznej náročnosti na severnej i južnej strane Chopku. My sme sa v závere januára už tradične vybrali do vyhľadávanej oblasti Nízke Tatry – Kosodrevina. Ubytovanie priamo na južných svahoch Nízkych Tatier, kvalitná lyžovačka a výborná partia vysokoškolákov z rôznych kútov Slovenska. Kto naše sústreďenie absolvoval, určite neolutoval.

Ďalšie tuzemské lyžiarske stredisko Roháčce – Spálená sa nachádza v prekrásnom prostredí Západných Tatier – Roháčov a ponúka kvalitné podmienky pre milovníkov bieleho športu počas celej zimnej sezóny na Slovensku. Ústav telesnej výchovy ponúkol pre nadšencov zimných aktivít telovýchovné sústreďenie, na ktorom je možné vychutnať si kombináciu lyžovania, snoubordingu, bežeckého lyžovania,

skitouringu a tiež regeneráciu síl v neďalekých Oraviciach. Pohodlné ubytovanie, kvalitnú stravu a predovšetkým priateľskú rodinnú atmosféru našim študentom poskytlo Univerzitné stredisko Zuberec.

Zima je v plnom prúde a ďalšie plánované akcie nás ešte čakajú. Jednou z nich bude februárové sústreďenie bežeckého lyžovania na Skalkke, ktorá si vyslúžila prívlastok – „Raj bežkárov“. Niet sa čo čudovať, veď ponúka stovku kilometrov upravovaných bežeckých tratí pre výkonnostné bežecké lyžovanie, ale aj pre rekreačných športovcov.

Tohtoročnú ponuku zimných telovýchovných sústreďení uzatvorí marcová lyžovačka vo vyhľadávanom francúzskom lyžiarskom stredisku Tignes – Val d'Isère. V stredisku, ktoré ponúka viac ako 300 km tratí všetkých náročností, kde sa po dni strávenom na svahu môžete ísť zabaviť, zahrat' si bowling alebo si zaplávať. Nechajte sa zlákať krásou okolitej prírody, rozmanitosťou aktivít a pohostinnosťou miestnych obyvateľov.

Zimné telovýchovné sústreďenia 2026 organizované Ústavom telesnej výchovy zaujali 165 lyžiarov, snoubordistov a význavačov skitouringu. Vyvrcholením lyžiarskej sezóny budú Otvorené majstrovstvá Žilinskej univerzity v alpskom lyžovaní a snoubordingu, ktoré sú naplánované na 12. 3. 2026 vo Vrátnej doline. Veríme, že ich 28. ročník bude vydarenou bodkou za tohtoročnou zimou. O tomto univerzitnom podujatí vás budeme podrobnejšie informovať. ●

KONDIČNO – RELAXAČNÝ KURZ PRE ZAMESTNANKYNE UNIZA

TEXT ZUZANA KAZÁNIOVÁ, ÚTV UNIZA FOTO ARCHÍV ÚTV UNIZA

Ústav telesnej výchovy UNIZA pripravil pre zamestnankyne UNIZA kondično-relaxačný kurz zameraný na cvičenie Pilates a turistiku.

Kurz sa uskutočnil na Morave v dedinke Karolíne, ktorá leží v údolí medzi vrcholmi Hostínsko-vsetínskych vrchov a hrebeňom Javorníkov. Počas pobytu sme cvičili 3x Pilates a 2x sme absolvovali turistiku na rozľadňu Miloňová a náučný chodník Veľká Vranča. Popri týchto aktivitách sme si pozreli Kostol Panny Márie Snežnej a múzeum vo Veľkých Karloviciach. Celý pobyt sme si spestrili kurzom pečenia frgálov, typických moravských koláčov a odniesli sme si vlastnoručne vyrobený frgál, certifikát o prijatí do valašského cechu pekárskoho a hlavne nové zážitky. Celý kurz prebehol vo veľmi dobrej atmosfére, všetky účastníčky boli spokojné a tešia sa na ďalšie pripravované akcie, ktoré organizuje ÚTV UNIZA pre zamestnancov. ●

ZIMNÁ UNIVERZIÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY 2026

TEXT LUDMILA MALACHOVÁ, ÚTV UNIZA FOTO ARCHÍV UNIZA

Žilinská univerzita v Žiline sa v dňoch 2. – 6. februára 2026 stala organizátorom Zimnej univerziády Slovenskej republiky 2026, ktorá je vrcholným športovým podujatím vysokoškolského športu na Slovensku. Podarilo sa nám usporiadať športové súťaže v plnom rozsahu, organizačne na vysokej úrovni a k veľkej spokojnosti športovcov a trénerov.

Slávnostný Otvárací ceremoniál ZUSR 2026 sa konal v utorok 3. februára 2026 v Športovom centre UNIZA. Ceremoniálu sa zúčastnili významní hostia – zástupcovia z Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky, rektori a prorektori významných slovenských univerzít, prezident Slovenskej asociácie univerzitného športu Július Dubovský, predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja Erika Jurinová a primátor mesta Žiliny Peter Fiabáne. Podujatie vyvrcholilo dynamickým vystúpením Campana Batucata a pôsobivým zapálením virtuálneho univerziádného ohňa.

Na Zimnej univerziáde SR 2026 v Žiline sa súťažilo spolu v 14 športových odvetviach, na ktorých sa zúčastnilo 616 športovcov. Väčšina zo športov sa konala v Športovom centre UNIZA (florbal, tanečný šport, futsal, bedminton, stolný tenis), ďalšie v športovom objekte Stará menza UNIZA na Hlinách V. (silový trojboj, vzpieranie, lukostreľba, karate) a súťaž v ľadovom hokeji sa uskutočnila na Zimnom štadióne v Žiline. Súťaže v zjazdovom a bežeckom lyžovaní, skialpinizme a biatlone boli organizované v spolupráci s príslušnými športovými zväzmi vo vybraných lyžiarskych strediskách (bežecké lyžovanie – Skalka, zjazdové lyžovanie – Vrátna Paseky, skialpinizmus – Malinô Brdo, biatlon – Osrblie).

Športovci Žilinskej univerzity v Žiline získali na ZUSR 2026 spolu 18 medailí, čo považujeme za veľký úspech! Na úvod spomenieme tímové súťaže. Žilinskí florbalisti a florbalistky regiónu stred (s početným zastúpením hráčov UNIZA) sa stali víťazmi ZUSR 2026 vo florbale, ľadový hokejisti UNIZA získali vo svojej súťaži bronzovú priečku.

V súťažiach jednotlivcov sa našim reprezentantom darilo rovnako dobre, najmä v stolnom tenise boli žilinskí zástupcovia veľmi úspešní. Samuel Šutiak si z univerziádnych bojov odniesol hneď dva cenné kovy (3. miesto v mužskej dvojhre, 2. miesto v mužskej štvorhre). Výborne sa darilo aj našej ženskej zástupkyňi Lenke Dzurovej, ktorá stála na stupňoch víťazov tiež dvakrát (2. miesto ženská štvorhra, 3. miesto zmiešaná štvorhra). Medailovú bilanciu našich stolných tenistov doplnil bronzovou priečkou v mužskej štvorhre Martin Ďanovský. Úspech sme dosiahli aj v tanečnom športe, kde študent UNIZA Oliver Kuniak so svojou tanečnou partnerkou zvíťazili v súťažnej disciplíne štandardné tance. V silovom trojboji sme získali dva cenné kovy vo váhovej kategórii – 83 kg. Striebornú medailu vybojoval Michal Pavlov a bronzovú Filip Raffay. V súťaži skialpinistov obsadil Timo Caban striebornú priečku v disciplíne Vertical. Žilinskí zástupcovia boli úspešní aj v súťaži lukostrelcov. V mužskej kategórii neregistrovaných strelcov získal striebro Martin Leginus. V rovnakej kategórii žien obsadili študentky UNIZA prvé dve miesta, keď zvíťazila Daria Kirinových pred striebor-

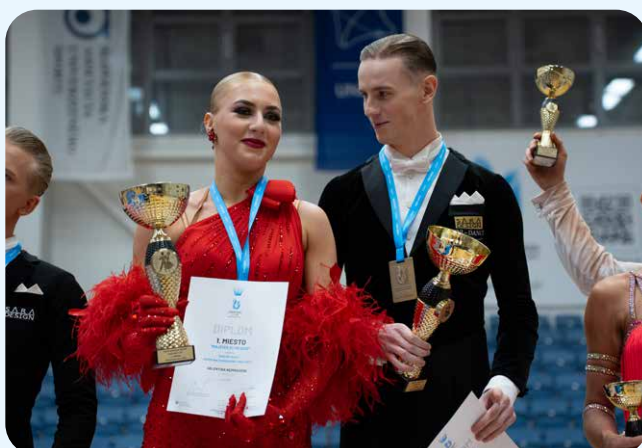
nou Ninou Nagyovou. V kategórii Holý luk muži zvíťazil Ján Kúdelčík. Darilo sa aj našim karatistom, keď v kumite 67 kg zvíťazil Adam Dolnický a bronzovú priečku obsadil Matej Vrabec.

V celkovom poradí sa teda umiestnila na 1. mieste Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, na 2. mieste Univerzita Komenského v Bratislave a na 3. mieste Žilinská univerzita v Žiline.

Môžeme s hrdosťou konštatovať, že Zimná univerziáda Slovenskej republiky 2026 v Žiline bola ozdobou vysokoškolského športu. Jedinečné medaile, originálna univerziádna hymna, zaujímavé logo ZUSR 2026, či kvalitne zabezpečené stravovanie účastníkov - to všetko rezonuje v spomienkach každého športovca. Zvládli sme to na výbornú! Naše poďakovanie patrí p. rektorovi, vedeniu Žilinskej univerzity a celému organizačnému tímu za spoluprácu, podporu a dôveru. Zástupcovia vedenia univerzity sa osobne zúčastňovali na otváracích ceremonióch športových súťaží, a taktiež na dekorovaní najlepších športovcov, čím len potvrdili dôležitosť jednotlivých súťaží, ale aj univerziády ako takej. S neskrývaným záujmom sledovali priebeh športových bojov a organizáciu jednotlivých súťaží.

Kompletné výsledky jednotlivých športových súťaží, porovnanie univerzít, ako aj fotogalériu a videozáznamy nájdete na webovej stránke www.zusr2026.uniza.sk. ●

ŽILINSKÁ UNIVERZITA
V ŽILINE

AC UNIZA
ŠPORTOVÝ KLUB

SLOVENSKÁ
ASOCIÁCIA
UNIVERZITNÉHO
ŠPORTU

28. ročník

OTVORENÉ MAJSTROVSTVÁ UNIZA V ALPSKOM LYŽOVANÍ A SNOUBORDINGU

Disciplína:

OBROVSKÝ SLALOM

VRÁTNÁ - PASEKY

12. 3. 2026

pod záštitou rektora UNIZA

Štartovné:

15 € študenti a zamestnanci UNIZA

20 € študenti a zamestnanci iných univerzít a VŠ

V cene štartovného je celodenný skipas a doprava autobusom!!!

Prihlášky mailom na: utv@uniza.sk do 10. 3. 2026 do 15:00 hod.

Propozície pretekov nájdete na stránke ÚTV UNIZA:

<http://utv.uniza.sk>